

Dokument ta' sessjoni

A9-0403/2023

6.12.2023

RAPPORT

Implimentazzjoni tal-politika ta' sigurtà u ta' difiża komuni – rapport annwali
2023
(2023/2119(INI))

Kumitat għall-Affarijiet Barranin

Rapporteur: Sven Mikser

WERREJ

	Pagna
MOZZJONI GHAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW	3
NOTA SPJEGATTIVA	36
POŻIZZJONI TAL-MINORANZA.....	37
ANNEX: ENTITAJIET JEW PERSUNI LI R-RAPPORTEUR IRĊIEVA KONTRIBUT MINGHANDHOM.....	38
INFORMAZZJONI DWAR L-ADOZZJONI FIL-KUMITAT RESPONSABBLI	39
VOTAZZJONI FINALI B’SEJHA TAL-ISMIJET FIL-KUMITAT RESPONSABBLI	40

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW

Implimentazzjoni tal-politika ta' sigurtà u ta' difiża komuni – rapport annwali 2023 (2023/2119(INI))

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE),
- wara li kkunsidra t-Titolu V tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE), b'mod partikolari l-Kapitolu 2, it-Taqsima 2, tiegħu rigward id-dispożizzjonijiet dwar il-politika ta' sigurtà u ta' difiża komuni (PSDK),
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2021/697 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2021 li jistabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiża (EDF) u li jhassar ir-Regolament (UE) 2018/1092¹,
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2019/452 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Marzu 2019 li jistabbilixxi qafas għall-iskrinjar tal-investimenti diretti barranin fl-Unjoni²,
- wara li kkunsidra r-Regolament 2023/2418 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Ottubru 2023 dwar l-istabbiliment ta' strument għat-tishih tal-Industrija Ewropea tad-Difiża permezz tal-Akkwist Komuni (EDIRPA)³,
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2023/1525 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Lulju 2023 dwar dwar l-appoġġ għall-produzzjoni tal-munizzjon (ASAP)⁴,
- wara li kkunsidra l-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi qafas li jiżgura provvista sigura u sostenibbli tal-materja prima kritika u li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 168/2013, (UE) 2018/858, 2018/1724 u (UE) 2019/1020 (COM(2023)0160),
- wara li kkunsidra l-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi mizuri li jsaħħu s-solidarjetà u l-kapaċitajiet fl-Unjoni tad-detezzjoni, it-tnejnija u r-rispons għat-theddud u l-inċidenti taċ-ċibersigurtà (COM(2023)0209),
- wara li kkunsidra d-Deciżjoni tal-Kunsill (PESK) 2017/2315 tal-11 ta' Diċembru 2017 li tistabbilixxi Kooperazzjoni Strutturata Permanenti (PESCO) u li tiddetermina l-lista ta' Stati Membri partecipanti⁵,
- wara li kkunsidra d-Deciżjoni tal-Kunsill (PESK) 2021/509 tat-22 ta' Marzu 2021 li

¹ ĠU L 170, 12.5.2021, p. 149.

² ĠU L 791, 21.3.2019, p. 1.

³ ĠU L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>.

⁴ ĠU L 185, 24.7.2023, p. 7.

⁵ [ĠU L 331, 14.12.2017, p. 57.](#)

- tistabbilixxi Faċilità Ewropea għall-Paċi, u li tħassar id-Deċiżjoni (PESK) 2015/528⁶,
- wara li kkunsidra d-Deċiżjoni tal-Kunsill (PESK) 2022/1970 tas-17 ta’ Ottubru 2022 li temenda d-Deċiżjoni 2010/452/PESK dwar il-Missjoni ta’ Monitoraġġ tal-Unjoni Ewropea fil-Georgia, EUMM Georgia⁷,
 - wara li kkunsidra d-Deċiżjoni tal-Kunsill (PESK) 2022/1968 tas-17 ta’ Ottubru 2022 dwar Missjoni ta’ Assistenza Militari tal-Unjoni Ewropea b’ appoġġ għall-Ukrajna (EUMAM Ukraine)⁸,
 - wara li kkunsidra d-Deċiżjoni tal-Kunsill (PESK) 2022/2507 tad-19 ta’ Diċembru 2022 li temenda d-Deċiżjoni 2010/452/PESK dwar il-Missjoni ta’ Monitoraġġ tal-Unjoni Ewropea fil-Georgia, EUMM Georgia⁹,
 - wara li kkunsidra d-Deċiżjoni tal-Kunsill (PESK) 2023/162 tat-23 ta’ Jannar 2023 dwar missjoni tal-Unjoni Ewropea fl-Armenja (EUMA)¹⁰,
 - wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tat-22 ta’ Jannar 2018 dwar l-approċċ integrat għal kunflitti u kriżijiet esterni u tal-24 ta’ Jannar 2022 dwar is-sitwazzjoni tas-sigurtà Ewropea,
 - wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-21 ta’ Frar 2022 dwar l-estensjoni u t-tiżiħ tal-implimentazzjoni tal-Kunċett ta’ Preżenzi Marittimi Koordinati fil-Golf tal-Guinea,
 - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta’ Versailles adottata fil-laqgħa informali tal-kapijiet ta’ Stat u ta’ Gvern fil-11 ta’ Marzu 2022,
 - wara li kkunsidra l-“Boxxla Strategika għas-Sigurtà u d-Difiza – Għal Unjoni Ewropea li tiprotegi liċ-ċittadini, il-valuri u l-interessi tagħha u tikkontribwixxi għall-paċi u s-sigurtà internazzjonali”, li giet approvata mill-Kunsill fil-21 ta’ Marzu 2022 u milqugħa mill-Kunsill Ewropew fil-25 ta’ Marzu 2022, u r-Rapport ta’ Progress Annwali fl-Implimentazzjoni tal-Boxxla Strategika għas-Sigurtà u d-Difiza, ippubblikat f’Marzu 2023,
 - wara li kkunsidra l-Patt Ċivili tal-PSDK – Lejn missjonijiet ċivili aktar effettivi, approvat mill-Kunsill fit-22 ta’ Mejju 2023,
 - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni kongunta tal-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta’ Sigurtà tat-18 ta’ Mejju 2022 bit-titolu “L-Analizi tad-Diskrepanzi fl-Investimenti fid-Difiza u l-Approċċ Futur” (JOIN(2022)0024),
 - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni kongunta tal-Kummissjoni u tar-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta’ Sigurtà tal-10 ta’ Marzu 2023

⁶ [ĠU L 102, 24.3.2021, p. 14.](#)

⁷ [ĠU L 270, 18.10.2022, p. 93.](#)

⁸ ĠU L 270, 18.10.2022, p. 85.

⁹ ĠU L 325, 20.12.2022, p. 110.

¹⁰ ĠU L 22, 24.1.2023, p. 29.

- dwar l-aġġornament tal-Istrateġija dwar is-Sigurtà Marittima tal-UE u tal-Pjan ta' Azzjoni tagħha "Strateġija mtejba għas-Sigurtà Marittima kontra theddidiet marittimi li qegħdin jevolvu" (JOIN(2023)0008),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni kongunta tal-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà tal-10 ta' Marzu 2023 bit-titolu "L-Istrateġija tal-Unjoni Ewropea għas-Sigurtà u d-Difiza" (JOIN(2023)0009),
 - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni kongunta tal-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà tal-10 ta' Novembru 2022 bit-titolu "Pjan ta' azzjoni dwar il-mobbiltà militari 2.0" (JOIN(2022)0048),
 - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-27 ta' Settembru 2023 bit-titolu "Lejn Ewropa aktar reżiljenti, aktar kompetittiva u aktar sostenibbli" (COM(2023)0558),
 - wara li kkunsidra t-tmien rapport ta' progress dwar l-implimentazzjoni tas-sett komuni ta' proposti approvat mill-Kunsilli tal-UE u tan-NATO fis-6 ta' Diċembru 2016 u fil-5 ta' Diċembru 2017, ipprezentat b'mod kongunt mill-Viċi President tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà / Rappreżentant Għoli (VP/RGħ) tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u mis-Segretarju Ġenerali tan-NATO lill-Kunsilli tal-UE u tan-NATO fis-16 ta' Ġunju 2023,
 - wara li kkunsidra t-Trattat tal-Atlantiku tat-Tramuntana,
 - wara li kkunsidra l-Kunċett Strateġiku tan-NATO tal-2022 u l-Komunikat tas-Summit ta' Vilnius tan-NATO tal-2023,
 - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tas-Summit ta' Madrid adottata mill-Kapijiet ta' Stat u ta' Gvern tan-NATO partecipanti fil-laqgħa tal-Kunsill tal-Atlantiku tat-Tramuntana f'Madrid fid-29 ta' Ġunju 2022,
 - wara li kkunsidra t-tliet Dikjarazzjonijiet Kongunti dwar il-kooperazzjoni bejn l-UE u n-NATO ffirmati fit-8 ta' Lulju 2016, fl-10 ta' Lulju 2018 u fl-10 ta' Jannar 2023,
 - wara li kkunsidra l-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti, b'mod partikolari l-Artikolu 2.4 tagħha li jipprojbixxi l-użu tal-forza u l-Artikolu 51 dwar id-dritt inerenti għal awtodifiza individwali u kollettiva,
 - wara li kkunsidra r-Riżoluzzjonijiet 1325 (2000), 1889 (2013), 2122 (2013), 2242 (2015) u 2493 (2019) tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU dwar in-Nisa, il-Paċi u s-Sigurtà u r-Riżoluzzjonijiet 2250 (2015), 2419 (2018) u 2535 (2020) dwar iż-Żgħażaġh, il-Paċi u s-Sigurtà,
 - wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-NU dwar il-Liġi tal-Baħar (UNCLOS),
 - wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU dwar Ċipru u l-istqarrija għall-Istampa tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU dwar Ċipru tal-21 ta' Awwissu 2023,

- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tal-5 ta' Mejju 2022 dwar theddidiet għall-istabbiltà, is-sigurtà u d-demokrazija fl-Afrika tal-Punent u fir-regjun Afrikan tas-Saħel¹¹,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tat-18 ta' Jannar 2023 dwar l-implimentazzjoni tal-politika ta' sigurtà u ta' difiża komuni – rapport annwali 2022¹²,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tad-19 ta' Jannar 2023 dwar il-konsegwenzi umanitarji tal-imblokk fin-Nagorno-Karabakh¹³,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tad-9 ta' Marzu 2023¹⁴ u tal-1 ta' Ġunju 2023¹⁵ dwar l-indħil barrani fil-proċessi demokratiċi kollha fl-Unjoni Ewropea, inkluża d-dizinformazzjoni,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet tiegħu tal-15 ta' Marzu 2023 dwar ir-relazzjonijiet UE-Armenja¹⁶ u dwar ir-relazzjonijiet UE-Ażerbajġan¹⁷,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tat-18 ta' April 2023 dwar l-implimentazzjoni tal-PSDK ċivili u ta' forom oħra ta' assistenza tal-UE fir-rigward tas-sigurtà ċivili¹⁸,
 - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tiegħu tat-8 ta' Ġunju 2022 lill-Kunsill u lill-VP/RGħ dwar il-Politika Estera, ta' Sigurtà u ta' Difiza tal-UE wara l-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna¹⁹,
 - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tiegħu tat-8 ta' Ġunju 2022 lill-Kunsill u lill-VP/RGħ dwar ir-relazzjoni strateġika u s-sħubija tal-UE mal-Qarn tal-Afrika²⁰,
 - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tiegħu tat-23 ta' Novembru 2022 lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-VP/RGħ dwar l-istrateġija l-ġdida tal-UE għat-tkabbir²¹,
 - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tad-19 ta' April 2023 dwar il-Kapaċità ta' Skjerament Rapidu tal-UE, il-Gruppi Tattici tal-UE u l-Artikolu 44 tat-TUE: it-triq 'il quddiem²²,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin (A9-0403/2023),
- A. billi l-kontinent Ewropew qed jiffaċċja l-aktar tahlita kumplessa ta' theddid kemm militari kif ukoll mhux militari kkawżat mill-gwerra illegali ta' aggressjoni tar-Russja

¹¹ ĠU C 465, 6.12.2022, p. 137.

¹² ĠU C 214, 16.6.2023, p. 54.

¹³ ĠU C 214, 16.6.2023, p. 104.

¹⁴ ĠU C 347, 9.9.2022, p. 61.

¹⁵ Testi adottati, P9_TA(2023)0219.

¹⁶ ĠU C, C/2023/404, 23.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/404/oj>.

¹⁷ ĠU C, C/2023/405, 23.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/405/oj>.

¹⁸ ĠU C, C/2023/445, 1.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/445/oj>.

¹⁹ ĠU C 493, 27.12.2022, p. 136.

²⁰ ĠU C 132, 14.4.2023, p. 115.

²¹ ĠU C 167, 11.5.2023, p. 105.

²² ĠU C, C/2023/448, 1.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/448/oj>.

kontra l-Ukrajna li pperikolat b'mod sever is-sigurtà u l-istabbiltà tal-UE; billi l-aggressjoni Russa tikser id-dritt internazzjonali, il-prinċipji tal-Karta tan-NU u l-Att Finali ta' Helsinki, u hija attack fuq l-ordni internazzjonali bbażata fuq ir-regoli, li jipperikola l-prinċipju ewlieni tan-nuqqas ta' rikors għall-forza fir-relazzjonijiet internazzjonali; billi l-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna, b'mod parallel mal-eliminazzjoni ta' kwistjonijiet oħra bħall-enerġija, il-provvisti tal-ikel u l-informazzjoni, uriet il-wasla ta' ambjent ġeopolitiku internazzjonali aktar kompetittiv u anqas sigur;

- B. billi dawn it-theddiet mhux militari jinkludu diżinformazzjoni, attacchi ċibernetiċi, pressjoni ekonomika, rikatt fejn jidhlu l-ikel u l-enerġija, l-istrukturalizzazzjoni tal-migrazzjoni, u influwenza politika sottoverżiva biex jinkiseb appoġġ għall-operazzjonijiet militari illeġittimi tar-Russja;
- C. billi l-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna, kif ukoll l-asservità akbar ta' atturi reġjonali u globali oħra, bħaċ-Ċina, l-Iran u ċerti pajjiżi tal-Golf, qed jiddestabilizzaw il-viċinat immedjat tal-UE, inkluż permezz ta' investimenti strateġiċi u kampanji ta' diżinformazzjoni; billi l-UE jehtieg li tiżgura appoġġ akbar, speċjalment għall-pajjiżi kandidati, sabiex tippreżerva l-istabbiltà u s-sigurtà u żżid il-kooperazzjoni fid-difiża, speċjalment f'termini tal-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni u l-gwerra ibrida; billi l-futur tal-Balkani tal-Punent u tal-pajjiżi fil-Viċinat tal-Lvant jinsab fl-UE;
- D. billi t-tentattivi persistenti tar-Russja li tiddestabilizza lill-UE u li timmina l-arkitettura Ewropea tas-sigurtà jirrikjedu li l-UE ssahhah sostanzjalment il-koeżjoni u l-effettività tal-politika estera, tas-sigurtà u tad-difiża tagħha u s-sovranià strateġika tagħha, tistabilixxi l-oġġettivi strateġiċi tagħha stess, tiddefendi l-interessi tagħha, il-valuri u ċ-ċittadini kemm fil-fruntieri tagħha kif ukoll barra minnhom, fil-Balkani tal-Punent u fil-Viċinat tal-Lvant u tan-Nofsinhar immedjat tagħha, biex twassal il-paċi, is-sigurtà tal-bniedem, l-iżvilupp sostenibbli u d-demokrazija, u tappoġġja lis-sħab tagħha;
- E. billi l-ambjent strateġiku tal-kontinent Ewropew kollu kemm hu huwa volatili ħafna, b'kunflitti miftuha jew latenti fil-biċċa l-kbira tar-reġjuni ġirien, mill-Kawkasu sas-Sahel u mil-Lvant Nofsani sa ċerti żoni tal-Afrika ta' Fuq; billi, minbarra l-annessjoni tal-Krimea u r-reġjuni ta' Donetsk, Kherson, Luhansk u Zaporizhzhia fl-Ukrajna, ir-Russja tkompli tokkupa r-reġjuni ta' Abkażja u l-Ossezja tan-Nofsinhar tal-Georgia u r-reġjun ta' Tranżnistrija fir-Repubblika tal-Moldova, li juru htieġa ta' preżenza kontinwa tal-PSDK fir-reġjun;
- F. billi l-kooperazzjoni tal-UE ma' ċerti pajjiżi Afrikani qed tiġi kkontestata; billi l-UE u l-Istati Membri tagħha jehtieg li jevalwaw l-effettività tal-missjonijiet u l-operazzjonijiet tal-PSDK tal-UE;
- G. billi l-Ukrajna jehtieg li tinghata l-kapaċitajiet militari meħtieġa sakemm l-Ukrajna tikseb rebħa militari deċiziva biex tintemm il-gwerra illegali ta' aggressjoni Russa, terġa' tistabilixxi s-sovranià u l-integrità territorjali tagħha fil-fruntieri rikonoxxuti internazzjonalment tagħha u tipprevjeni kwalunkwe aggressjoni futura; billi l-Ukrajna, fid-difiża tagħha stess, qed tipproteġi u tiġġieled ukoll għall-valuri Ewropej u l-interessi ewlenin tas-sigurtà; billi l-kooperazzjoni bejn l-UE u n-NATO kienet fundamentali fil-koordinazzjoni tal-kunsinni tal-armi fl-Ukrajna;

- H. billi hemm urgenza ġdida għall-UE biex tagħti spinta lill-kapaċitajiet tagħha, inkluż billi tibni fuq l-appoġġ mingħajr preċedent għall-Ukrajna u billi żżid il-finanzjament tal-Fond Ewropew għad-Difiża (EDF), il-Mobbiltà Militari u, b'mod partikolari, il-Faċilità Ewropea għall-Paċi (EPF), li permezz tagħha l-UE pprovdiet lill-Ukrajna b'valur ta' aktar minn EUR 5 biljun ta' tagħmir militari, kif ukoll permezz ta' proġetti ta' Kooperazzjoni Strutturata Permanenti (PESCO) u missjonijiet militari u ċivili tal-PSDK; billi jeħtieġ li l-UE tkompli tagħti spinta lir-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u l-innovazzjoni fil-qasam tas-sigurtà u d-difiża, iżda wkoll fis-sigurtà ċibernetika;
- I. billi fl-2023, il-Parlament u l-Kunsill ikkonkludew ftehimiet dwar l-industrija Ewropea tad-difiża permezz ta' att komuni ta' akkwist (EDIRPA) u l-Att b'Appoġġ għall-Produzzjoni tal-Munizzjon (ASAP), li għandhom l-għan li jheggu l-akkwist kongunt ta' prodotti tad-difiża, iżidu l-kapaċità tal-produzzjoni tal-industrija Ewropea tad-difiża, jimlew mill-ġdid l-istokkijiet imnaqqs u jnaqqsu l-frammentazzjoni fis-settur tal-akkwist tad-difiża; billi huma meħtieġa inizjattivi ulterjuri biex tiġi stabbilita integrazzjoni Ewropea tad-difiża ġenwina, inkluż Programm Ewropew għall-Investment fil-Qasam tad-Difiża (EDIP);
- J. billi l-massimizzazzjoni tal-kapaċitajiet ta' difiża tal-UE u tal-Istati Membri tirrikjedi nfiq aktar intelligenti u akkwist kongunt akbar; billi l-bini tal-kapaċitajiet u l-adattament tagħhom għall-ħtiġijiet militari jirrikjedu kultura strateġika komuni, perċezzjoni tat-theddid u soluzzjonijiet li għandhom jiġu żviluppati u kkombinati f'duttrini u kunċetti; billi l-UE jeħtieġ li thejji l-qafas futur tagħha għall-kooperazzjoni fid-difiża dwar il-kapaċitajiet militari, li jvarja mill-kunċett tagħhom, sal-iżvilupp u l-impjeg operazzjonali tagħhom, bil-għan li żżid il-prontezza għad-difiża tagħna fi sforz kongunt;
- K. billi l-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna affermat mill-ġdid ir-rwol tan-NATO bħala l-pedament tad-difiża kollettiva tal-membri tagħha u l-inkapaċità ta' rabta trans-Atlantika b'saħħitha; billi l-gwerra sstollinjat ukoll in-nuqqas ta' investment fis-sigurtà u d-difiża f'bosta Stati Membri tal-UE u tan-NATO; billi d-deċiżjoni tal-mexxejja tan-NATO li jimpenjaw minimu ta' 2 % tal-PDG għall-infiq fuq id-difiża ġiet implimentata biss minn ftit Stati Membri tan-NATO; billi l-għan ta' nfiq ta' 2 % għandu jirrappreżenta minimu għall-pajjiżi tan-NATO tal-UE u mhux limitu massimu għall-infiq fuq id-difiża;
- L. billi l-attakki terroristiċi mill-Ħamas kontra Iżrael enfasizzaw is-sitwazzjoni ta' sigurtà volatili u dinamika fil-Lvant Nofsani u l-ħtieġa li l-UE u atturi internazzjonali oħra jassumu responsabbiltà akbar u jassistu lill-gvernijiet u lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili tar-reġjun biex jilhqnu paċi dejjiema u sostenibbli, b'mod partikolari billi jkomplu jappoġġjaw soluzzjoni ta' żewġ Stati bejn Iżrael u l-Palestina;
- M. billi l-għan tal-Boxxla Strateġika huwa li tghammar lill-UE bil-gwida strateġika u l-għodod realistiċi u operattivi meħtieġa biex tavvanza lejn politika ta' difiża koerenti u kredibbli, ibbazata fuq kooperazzjoni militari konsiderevolment akbar bejn l-Istati Membri, u li tagħmilha fornitur tas-sigurtà effettiv u kapaċi u attur globali assertiv, anke fid-dawl tal-kuntest tas-sigurtà l-ġdid, bil-kapaċità li twieġeb malajr għal kriżijiet barra l-UE; billi l-mexxejja tal-UE impenjaw ruħhom li jiżviluppaw modalitajiet għal teħid ta' deċiżjonijiet aktar flessibbli, b'mod partikolari permezz tal-Artikolu 44 tat-TUE, li jippermetti "koalizzjonijiet tar-rieda" biex jitwettqu missjonijiet u operazzjonijiet f'isem l-UE; billi biex tinnaviga l-ambjent internazzjonali attwali, l-UE jeħtieġ li tadotta approċċ olistiku biex tiffaccja t-theddid kollu li qed tiffaccja;

- N. billi l-Boxxla Strategika tagħti kontribut pozittiv għas-sigurtà globali u trans-Atlantika, u jeħtieg li tkun koerenti u kompatibbli mal-Kunċett Strategiku tan-NATO; billi l-kooperazzjoni bejn l-UE u n-NATO dan l-aħħar tjebet b' mod sinifikanti; billi l-Artikolu 5 tat-Trattat tal-Atlantiku tat-Tramuntana u l-Artikolu 42(7) tat-TUE jinvolvu klawżola ta' difiża reċiproka għall-membri; billi l-Artikolu 222 tat-TFUE jispeċifika wkoll "klawżola ta' solidarjeta'" fost l-Istati Membri tal-UE;
- O. billi, kif deskritt fil-Boxxla Strategika, l-UE jeħtiġilha tagħmel aktar progress fl-ambizzjoni tagħha li tikseb awtonomija strategika miftuħa u sovranià teknoloġika, filwaqt li ssahħaħ ukoll is-shubijiet tagħha ma' shab tal-istess fehma sabiex tissalvagwardja l-valuri u l-interessi tagħha, kif ukoll dawk tal-alleati u tal-ġirien tagħha;
- P. billi l-PSDK għandha disa' missjonijiet militari u 13-il missjoni ċivili b'aktar minn 4 000 membru tal-persunal; billi l-missjonijiet u l-operazzjonijiet tal-PSDK spiss ma jkollhomx teħid ta' deċiżjonijiet malajr u jbatu minn mikrogestjoni eċċessiva mill-Kunsill, kif ukoll minn riżorsi finanzjarji, loġistiċi u umani limitati; billi l-Istati Membri qed jiskjeraw anqas persunal għall-missjonijiet u l-operazzjonijiet; billi dawn l-ostakli jillimitaw l-effettività ġenerali tal-missjonijiet u l-operazzjonijiet tal-PSDK; billi wieħed mill-oġettivi tal-Boxxla Strategika huwa li ssahħaħ il-missjonijiet u l-operazzjonijiet ċivili u militari tal-PSDK tal-UE billi tipprovdihom mandati aktar robusti u flessibbli, tippromwovi proċessi tat-teħid ta' deċiżjonijiet malajr u aktar flessibbli u tiżgura solidarjeta' finanzjarja akbar;
- Q. billi l-missjonijiet u l-operazzjonijiet tal-PSDK għandhom l-għan li jsahhu r-reziljenza u l-istabbiltà tal-vicinat Ewropew, bħal fil-Mediterran, fil-Balkani tal-Punent u fil-Qarn tal-Afrika, billi jipprovdu servizzi bħall-militar, il-pulizija, il-gwardja kostali, it-taħriġ fil-ġestjoni tal-fruntieri u l-bini tal-kapaċitajiet; billi jekk il-missjonijiet tal-PSDK iridu jilħqu l-oġettivi tal-missjoni, dawn iridu jibdew jagħtu pariri u taħriġ biex ilaħħqu ma' teknoloġiji emergenti u ta' tfixkil li qed jidhru malajr fl-ambjent tal-"kunflitt iffriżat";
- R. billi l-approċċ integrat tal-UE għall-kunflitti u l-kriżijiet esterni jipprevedi uzu koerenti tal-kapaċitajiet differenti tal-UE, li fi hdanu l-politika ta' sigurtà u ta' difiża tagħha għandha tikkomplementa u tiġi kkomplementata b'għodod ċivili oħra sabiex jikkontribwixxu għas-sigurtà tal-bniedem u għall-paċi sostenibbli fl-Ewropa u fil-bqija tad-dinja;
- S. billi l-kunflitti jaffettwaw b' mod sproporzjonat lin-nisa u l-bniet u, fost affarijiet oħra, jintensifikaw il-vjolenza abbazi tal-ġeneru kif muri wkoll mill-gwerra ta' aggressjoni Russa mhux iġġustifikata kontra l-Ukrajna; billi n-nisa huma sottorappreżentati ħafna f' missjonijiet ċivili tal-PSDK, f' missjonijiet militari u f' operazzjonijiet militari; billi l-partecipazzjoni tan-nisa fiż-żamma tal-paċi u fl-operazzjonijiet militari għandha tithegġeg u tissahħaħ;
- T. billi l-Missjoni ta' Assistenza Militari tal-UE b' appoġġ għall-Ukrajna (EUMAM) uriet l-impatt pozittiv li l-missjonijiet u l-operazzjonijiet tal-PSDK għandhom bir-riżorsi u l-kontribuzzjonijiet meħtieġa mill-Istati Membri; billi l-EUMAM diġà laħqet il-mira ta' 30 000 suldat Ukreni mharrġa; billi, abbazi tar-riżultati u x-xejriet attwali, il-EUMAM lesta li tharreg aktar persunal militari tal-Ukrajna biex tilhaq il-mira ta' 40 000 suldat; billi l-missjoni lesta wkoll li tintegra t-taħriġ bl-ajru u marittimu kif xieraq u tirreagixxi għal kwalunkwe talba urgenti oħra ta' taħriġ fl-Ukrajna;

- U. billi l-missjonijiet u l-operazzjonijiet tal-PSDK spiss ikunu mmirati minn theddid ibridu, inkluzi kampanji ta' manipulazzjoni tal-informazzjoni u interferenza minn barranin (FIMI), li jpoġġu f'riskju l-effettività tagħhom fl-istabbilizzazzjoni tal-pajjiż li fih jiġu skjerati; billi l-Kapaċità Ċivili tal-Ippjanar u t-Tmexxija (CPCC) u l-Kapaċità Militari tal-Ippjanar u t-Tmexxija (MPCC) tal-UE jridu jikkunsidraw kif tiġi protetta forza skjerata kontra theddid ibridu;
- V. billi r-Russja tagħmel użu minn kumpaniji militari privati (PMCs), bħall-Grupp Wagner, bħala parti minn sett ta' għodod ibridi tal-gwerra biex tiċhad b'mod plawżibbli, filwaqt li teżerċita b'suċċess influwenza f'diversi reġjuni u tikseb aċċess għar-riżorsi naturali u għall-infrastrutturi kritiċi; billi huwa rrapportat li l-Grupp Wagner wettaq attrofiji fl-Ukrajna, fil-Mali, fil-Libja, fis-Sirja u fir-Repubblika Ċentru-Afrikana; billi huwa saħħaħ is-sentimenti anti-Ewropej, speċjalment f'pajjiżi bi preżenza qawwija tal-UE jew li jospitaw missjonijiet tal-PSDK; billi fil-Mali, fil-Burkina Faso u fin-Niġer is-sitwazzjoni hija kkaratterizzata mill-pożizzjoni mhux kooperattiva tal-mexxejja tal-kolp ta' stat fil-konfront ta' shab oħra, inkluża l-Missjoni ta' Tahriġ tal-UE (EUTM) Mali, l-organizzazzjonijiet reġjonali, kif ukoll il-MINUSMA;
- W. billi wara l-kolp ta' stat ta' Lulju fin-Niġer, il-mexxejja tal-kolp ta' stat ħadu deċiżjoni li jħejju każ biex issir prosekuzzjoni tal-President legittimu tan-Niġerja, Mohamed Bazoum, minhabba "tradiment kbir"; billi l-Komunità Ekonomika tal-Istati tal-Afrika tal-Punent (ECOWAS) segwiet medjazzjoni politika – medjazzjoni "b'żewġ binarji" – filwaqt li applikat sanzjonijiet (kummerċ, servizzi bankarji u individwali); billi l-UE esprimiet appoġġ qawwi għall-ECOWAS, pronteza biex jiħejja reġim awtonomu ta' sanzjonijiet u rieda li tiġi indirizzata kwalunkwe talba li tista' tiġi mill-ECOWAS għal appoġġ ulterjuri; billi wara l-kolp ta' stat, kemm il-missjonijiet tal-PSDK (il-Missjoni tal-UE ta' Bini tal-Kapaċità (EUCAP) Sahel Niġer kif ukoll il-Missjoni ta' Shubija Militari tal-UE (EUMPM) fin-Niġer) issospendew l-attivitajiet operattivi tagħhom u żammew biss il-persunal ewlieni meħtieġ fil-pajjiż; billi l-erba' miżuri ta' assistenza li għaddejjin mill-EPF (total ta' EUR 74 miljun) ġew sospiżi; billi l-missjonijiet tal-EUTM u tal-EUCAP fis-Sahel u fir-Repubblika Ċentru-Afrikana ma tawx ir-riżultati mistennija;
- X. billi l-instabbiltà u n-nuqqas ta' sigurtà fil-Viċinat tan-Nofsinhar u fir-reġjun tas-Sahel huma interkonnessi mill-qrib mal-ġestjoni tal-fruntieri esterni Ewropej u jibqgħu sfida kontinwa għalihom; billi l-Missjoni tal-UE ta' Assistenza fil-Fruntieri fil-Libja u l-Operazzjoni Mediterranja tal-Forza Navali tal-UE (IRINI) qed jikkontribwixxu għall-isforzi magħmula għal paċi, sigurtà u stabbiltà sostenibbli billi jimplementaw l-embargo fuq l-armi u jiġġieldu l-armi illeċiti u t-traffikar ta' bnedmin;
- Y. billi l-kampanji ta' interferenza minn barranin ta' diżinformazzjoni malinni, sponsorjati b'mod partikolari mir-Russja, u f'xi każijiet minn atturi oħra bħaċ-Ċina u l-Iran, huma sfida sinifikanti għall-politika estera tal-UE;
- Z. billi ż-żieda fl-użu ta' attackki u theddid ibridi, kif muri mill-attivitajiet tar-Russja fl-UE, fl-Ukrajna, fl-Afrika u f'postijiet oħra, teħtieġ l-iżvilupp ta' strumenti komprensivi għall-identifikazzjoni, il-prevenzjoni u r-rispons għal tali inċidenti u għall-protezzjoni taċ-ċittadini u tal-assi tal-Unjoni, permezz tat-trasformazzjoni tal-kapaċitajiet militari tradizzjonali, it-titjib tas-sigurtà tal-infrastruttura kritika, il-għieda kontra l-FIMI u l-iżvilupp ulterjuri ta' livell għoli komuni ta' ċibersigurtà; billi ċ-Ċina wriet ukoll użu akbar ta' tattiki tal-gwerra ibridi, inkluż fil-Baħar Indo-Paċifiku u fin-Nofsinhar taċ-

Ċina, li għandhom l-għan jimminaw l-istabbiltà u s-sigurtà tal-UE;

- Aa. billi t-theddid ibridu fis-snin li għejjin se jara użu akbar tal-kombinazzjoni sistematika tal-gwerra tal-informazzjoni, il-manuvri tal-forza aġli, il-gwerra ċibernetika tal-massa u t-teknoloġiji emergenti u ta' tfixkil, minn qiegħ il-baħar sal-ispazju, bil-varar ta' sorveljanza bbażata fl-ispazju u sistemi ta' attakki avvanzati, li kollha se jigu permissi b'intelligence artifiċjali (IA) avvanzata, il-computing kwantistiku, it-teknoloġiji dejjem aktar "intelligenti" ta' drone swarms, il-kapaċitajiet ċibernetiċi offensivi, is-sistemi ta' missili ipersoniċi, u t-teknoloġija nano u l-gwerra bijoloġika;
- Ab. billi madwar 90 % tal-kummerċ estern tal-UE jiġi ttrasportat bil-baħar; billi madwar żewġ terzi tal-provvista dinjija taż-żejt u tal-gass hija estratta fuq il-baħar jew ittrasportata bil-baħar; billi sa 90 % tat-trasferimenti internazzjonali tad-data u tal-komunikazzjoni jingarru permezz ta' kejbils taħt il-baħar; billi l-kriminalità organizzata u t-traffikanti tad-droga jwettqu parti sinifikanti mill-attivitajiet tagħhom bil-baħar, u saħansitra jużaw vetturi jew tagħmir sommergibbli jew semisommergibbli li l-agenziji tal-infurzar tal-liġi diffiċli jaqbdhom;
- Ac. billi l-kooperazzjoni fis-sigurtà u fid-difiża mas-sħab u l-alleati hija kruċjali għall-ambizzjoni tal-UE li ssir fornitur tas-sigurtà internazzjonali; billi l-kooperazzjoni ma' organizzazzjonijiet bħan-NU, in-NATO, l-Unjoni Afrikana (UA), l-Organizzazzjoni għas-Sigurtà u l-Kooperazzjoni fl-Ewropa (OSKE), l-Assoċjazzjoni tan-Nazzjonijiet tax-Xlokk tal-Asja, kif ukoll bosta alleati u sħab tal-istess fehma, hija kruċjali għall-implimentazzjoni b'suċċess tal-PSDK;
- Ad. billi l-Istati Uniti huma l-aktar alleat importanti tal-UE; billi l-kooperazzjoni, is-sħubija u l-ħbiberija kongunti bejn l-UE u l-Istati Uniti, riflessi, fost affarijiet oħra, permezz tal-kooperazzjoni kongunta tagħna fin-NATO, huma s-sinjala tal-libertà, il-prosperità, id-demokrazija u s-sigurtà kondiviżi tagħna;
- Ae. billi l-Amerka Latina hija sieheb strateġiku għall-UE u billi hemm ħafna potenzjal mhux sfruttat għall-bini ta' sħubija strateġika reali, inkluż fil-kooperazzjoni fejn tidhol is-sigurtà;
- Af. billi l-Kummissjoni u l-Parlament huma impenjati li jsaħħu lill-UE bħala attur estern li jista' jaġixxi b'mod aktar strateġiku u awtonomu;
- Ag. billi r-regjun tal-Artiku qed isir dejjem aktar importanti għall-ġeopolitika, l-iżvilupp ekonomiku u t-transport, waqt li fl-istess hin qed jiffaċċja sfidi marbuta mat-tibdil fil-klima u l-militarizzazzjoni;
- Ah. billi l-imġiba dejjem aktar aggressiva taċ-Ċina, b'mod partikolari fil-viċinat tagħha stess, bħall-Istrett tat-Tajwan u l-Baħar tan-Nofsinhar taċ-Ċina, tippreżenta riskju għas-sigurtà reġjonali u globali; billi ċ-Ċina ilha tippromwovi narrattiva alternattiva, valuri demokratiċi li joħolqu sfida, swieq miftuħa u l-ordni internazzjonali bbażata fuq ir-regoli għal ħafna snin; billi l-influenza dejjem akbar taċ-Ċina fl-organizzazzjonijiet internazzjonali fixklet il-progress pożittiv u eskcludiet aktar lit-Tajwan minn parteċipazzjoni legittima u sinifikattiva;
- Ai. billi fit-18 ta' Awwissu 2023 l-Istati Uniti, il-Gappun u l-Korea t'Isfel kellhom l-ewwel laqgħa trilaterali storika; billi l-kooperazzjoni reċiproka fost pajjiżi tal-istess fehma, b'mod partikolari fir-regjun Indo-Paċifiku, hija fundamentali biex jiġi żgurat l-iżvilupp

paċifiku u prosperuż tar-reġjun; billi l-UE għandha tistinka ukoll biex ittejjeb il-kollaborazzjoni tagħha fis-sigurtà ma' dawn il-pajjiżi tal-istess fehma fir-reġjun;

- Aj. billi l-Kosovo u d-Djalogu ffaċilitat mill-UE bejn Belgrad u Pristina qed jiffaċċjaw theddid ta' destabilizzazzjoni; billi l-operazzjoni EUFOR Althea għandha rwol ċentrali fis-sigurtà u l-istabbiltà tal-Bożnija-Ħerzegovina u r-reġjun;
- Ak. billi l-patrimonju kulturali għandu dimensjoni universali bħala xhieda tal-istorja inseparabbli mill-identità tal-popli, li l-komunità internazzjonali għandha l-obbligu li tiproteġi u tippreżerva għall-ġenerazzjonijiet futuri;

Niprovdu lill-Ukrajna l-kapaċitajiet ta' difiża li għandha bżonn

1. Jesprimi t-tħassib tiegħu dwar is-sitwazzjoni tas-sigurtà globali li qed tiddeterjora malajr u jemmen li f'dawn iż-żminijiet ta' incertezza kbira, l-unità Ewropea u trans-Atlantika, kif ukoll il-kollaborazzjoni mill-qrib ma' shab tal-istess fehma madwar id-dinja, hija meħtieġa aktar minn qatt qabel sabiex jiġu indirizzati l-isfidi maħluqa minn kriżijiet globali, tittiehed azzjoni b'mod proattiv u jkun hemm rispons b'mod deċiżiv għat-theddid għall-ordni internazzjonali bbażata fuq ir-regoli u tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni effettiva tal-PSDK;
2. Jappoġġja lill-Ukrajna u jikkundanna bil-qawwa l-gwerra illegali, mhux ipprovokata u mhux iġġustifikata ta' aggressjoni tar-Russja; jiddeplora l-konsegwenzi globali tal-gwerra illegali ta' aggressjoni tar-Russja li qed tolqot lill-pajjiżi u lis-soċjetajiet vulnerabbli madwar id-dinja permezz ta' zieda fil-prezzijiet tal-enerġija u n-nuqqas ta' ikel u li tikser u tipperikola wkoll b'mod gravi d-dritt internazzjonali u l-prinċipji tal-Karta tan-NU u ddgħajef is-sigurtà u l-istabbiltà Ewropea u globali; jirrikonoxxi li r-Russja qed tkompli l-gwerra tagħha ta' aggressjoni kontra l-Ukrajna bl-appoġġ tal-Belarusja, l-Iran u l-Korea ta' Fuq, u żżomm preżenza militari attiva fejn tqis li hija strategikament importanti;
3. Jikkundanna, bl-aktar mod qawwi possibbli, l-attakki terroristiċi ta' stmerrija mwettqa mill-grupp terroristiku Hamas kontra Izrael, inkluż it-teħid ta' ostaġġi, u jesprimi l-appoġġ tiegħu għall-Istat ta' Izrael u lill-poplu tiegħu; jappella għall-helsien immedjat u mingħajr kundizzjonijiet tal-ostaġġi kollha li ttiehdu mill-grupp terroristiku Hamas u li l-iġsma tal-ostaġġi mejta jingħataw lura; jenfasizza d-dritt ta' Izrael li jiddefendi lilu nnifsu f'konformità mad-dritt internazzjonali u d-dritt umanitarju internazzjonali. jappella għal aċċess umanitarju kontinwu, malajr, sikur u mingħajr xkiel u biex l-għajnuna tasal għand dawk fil-bżonn permezz tal-miżuri kollha meħtieġa inkluż kurituri u pawzi umanitarji għal htigijiet umanitarji; jesprimi s-sogħba profonda tiegħu u solidarjetà sħiħa mal-vittmi innoċenti fuq iż-żewġ naħat, mal-familji tagħhom u mal-gheżiež tagħhom; jappella biex dawk responsabbli għal atti terroristiċi u għall-ksur tad-dritt internazzjonali jinżammu responsabbli;
4. Jikkonferma li l-UE se tkompli tappoġġja lill-Ukrajna billi tiprovdi l-mezzi militari meħtieġa biex tintemm il-gwerra ta' aggressjoni Russa u terġa' tiġi rrestawrata l-integrità territorjali tal-Ukrajna fil-fruntieri rikonoxxuti internazzjonalment tagħha, u b'hekk tkun tista' teżercita b'mod effettiv is-sovranià tagħha, tiproteġi liċ-ċittadini tagħha, tiddokumenta u tinvestiga d-delitti tal-gwerra u tressaq lil dawk responsabbli quddiem il-ġustizzja, u taqta' x-xewqa tal-poplu tal-Ukrajna għall-integrazzjoni Ewro-Atlantika, b'mod partikolari adegzjoni mal-UE bbażata fuq l-identifikazzjoni b'saħħitha

mal-valuri Ewropej tal-libertà, tad-demokrazija u tal-istat tad-dritt, u s-shubija fin-NATO; jishaq li r-rebħa militari tal-Ukrajna u s-shubijiet tagħha mal-UE u man-NATO huma meħtieġa għas-sigurtà, l-istabbiltà u l-paċi sostenibbli generali fil-kontinent Ewropew;

5. Jishaq fuq l-importanza tal-EPF li appoġġjat lill-forzi armati tal-Ukrajna billi ffinanzjat u pprovdiet tagħmir u taħriġ militari, filwaqt li pprovdiet koordinazzjoni għall-partijiet ikkonċernati kollha permezz tal-Mekkaniżmu ta' Koordinament ospitat mill-Persunal Militari tal-UE (EUMS); ihegġegħ lill-Istati Membri johlqu inventarju bbażat fuq ix-xenarji u prevedibbli tal-kapaċitajiet militari li jistgħu jiġu pprovduti fl-ambitu tal-EPF biex jiġi żgurat l-akkwist ta' malajr ta' forniment ta' kapaċitajiet għal perjodu ta' żmien qasir u twil; jitlob li jiġu żgurati s-sostenibbiltà finanzjarja u d-durabbiltà tal-EPF sabiex l-Ukrajna u shab ohra tal-UE madwar id-dinja jingħataw l-appoġġ li jitolbu; jappella għal zieda ulterjuri fl-assistenza finanzjarja u militari lill-Ukrajna u għall-varar immedjat ta' tagħmir modern, armi u sistemi ta' difiża tal-ajru u mill-wieċ għall-wieċ tal-generazzjoni li jmiss;
6. Jilqa', f'dan ir-rigward, il-proposta tal-VP/RGħ Borrell, li tibni fuq is-sejha preċedenti tal-Parlament, għall-holqien ta' fond ta' assistenza ta' EUR 20 biljun fl-EPF, iddedikat biex jappoġġja lill-forzi armati tal-Ukrajna b'massimu ta' EUR 5 biljun fis-sena bejn l-2023 u l-2027, u jistieden lill-Istati Membri japprovawh malajr; jikkundanna bil-qawwa l-isforzi li saru mill-Ungerija biex twaqqaf it-tentattivi reċenti li jizidied l-EPF u l-proposta tal-VP/RGħ għall-fond ta' assistenza speċjali għall-Ukrajna; jenfasizza li l-kunsinni kollha ta' assistenza militari u armi mill-EPF iridu jikkonformaw bis-shiħ mal-Pożizzjoni Komuni tal-UE dwar l-esportazzjonijiet tal-armi, il-liġi internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem u d-dritt umanitarju, u jridu jipprovdu trasparenza u obbligu ta' rendikont adegwati;7. Jilqa' l-istabbiliment tal-Missjoni ta' Assistenza Militari b'appoġġ għall-Ukrajna (EUMAM Ukraine) u r-rwol tagħha fit-tishiħ tal-effettività militari tal-forzi armati tal-Ukrajna sabiex ikunu jistgħu jiddefendu l-integrità territorjali tagħhom fil-fruntieri rikonoxxuti internazzjonalment tal-Ukrajna u jippermettu lill-pajjiż jeżerċita b'mod effettiv is-sovranià u l-protezzjoni tal-popolazzjoni ċivili tiegħu; jishaq fuq il-htieġa li jiġu pprovduti l-persunal u l-infrastruttura meħtieġa lill-Kapaċità Militari tal-Ippjanar u t-Tmexxija (MPCC) biex jiġu eżerċitati l-ippjanar u l-kmand ta' din il-missjoni importanti ta' taħriġ;
8. Jilqa' b'sodisfazzjon il-kapaċità tal-EUMAM Ukraine li tindirizza l-htigijiet ta' taħriġ tal-Ukrajna b'mod flessibbli; jistenna li gġib valur miżjud billi tespandi l-offerti ta' taħriġ u li tkun sinkronizzata ma' inizjattivi ohra ta' taħriġ li diġà jkunu għaddejjin; jishaq fuq l-adattament ta' moduli ta' taħriġ għat-tagħlimiet mehuda sabiex jikkorrispondu b'mod adegwat għall-htigijiet tal-forzi tal-Ukrajna; jifrah lis-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE) u lill-Istati Membri għat-taħriġ ta' suċċess previst li se jinvolvi sa 30 000 truppa qabel tmiem l-2023; jilqa' l-proposta tal-VP/RGħ ta' mira aktar ambizzjuza li sal-aħħar 2023 jitharrġu 40 000 suldat Ukreni; jishaq fuq l-importanza li l-moduli ta' taħriġ jiġu aġġustati u rieżaminati fuq bażi kontinwa abbażi tat-tagħlimiet mehuda mill-kamp tal-battalja, kif ukoll ta' enfasi sostnuta fuq l-indirizzar tal-isfidi attwali u futuri, inkluż il-ġlieda kontra l-vetturi tal-ajru mingħajr bdot abbord (UAV), it-taħriġ tas-sistema UAV, id-difiża tal-ajru, l-identifikazzjoni ta' mini, taħriġ ta' armi kombinati u speċjalizzati u l-iżvilupp tal-kapaċitajiet tal-uffiċjali attwali u futuri tal-forzi armati tal-Ukrajna fil-livelli kollha u f'konformità mal-htigijiet tagħhom; jilqa', barra minn hekk, il-konklużjoni malajr tad-deliberazzjonijiet u l-parteciġazzjoni

b'saħħitha mill-Istati Membri fit-tnedija tal-EUMAM Ukraine, li jistgħu jiġu deskritti bħala mudell għal missjonijiet ta' taħriġ militari futuri, u jistedinhom juru ambizzjoni u kontributi simili għal missjonijiet u operazzjonijiet oħra attwali u futuri tal-PSDK;

9. Ifaħħar il-flessibbiltà u l-adattabbiltà tal-Missjoni ta' Konsulenza tal-Unjoni Ewropea fl-Ukrajna (EUAM Ukraine) fl-implimentazzjoni, f'kundizzjonijiet diffiċli, tal-mandat rivedut tagħha, inkluż l-appoġġ tagħha għall-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni ta' delitti internazzjonali mwettqa fil-kuntest tal-aggressjoni militari mhux ipprovokata u mhux iġġustifikata tar-Russja kontra l-Ukrajna; jappella lill-UE biex tiżgura li tkun tista' topera b'mezzi finanzjarji, loġistiċi u umani adegwati ħalli tissodisfa l-ħtiġijiet tal-Ukrajna u jilqa' l-partecipazzjoni tal-pajjiżi terzi f'dan ir-rigward;
10. Jissottolinja l-appoġġ konkret tal-UE lill-Ukrajna permezz tat-“tliet binarji tal-munizzjon”; ihegġegħ kunsinna aktar mgħaġġla ta' munizzjon mill-istokkijiet eżistenti tal-Istati Membri permezz tal-EPF; jiġbed l-attenzjoni biex jiġu segwiti tnejn mit-“tliet binarji tal-munizzjon”, li għandhom l-għan li jipprovdu miljun balla ta' munizzjon tal-artillerija lill-Ukrajna sa Marzu 2024, u jesprimi tħassib dwar dikjarazzjonijiet reċenti li jindikaw li l-iskadenza mhux se tiġi ssodisfata; jistieden lir-Rappreżentant Għoli u Vċi President u lill-Istati Membri biex jithaffew l-akkwist ta' munizzjoni għall-Ukrajna u jishaq fuq il-ħtieġa li jithaffu l-kapaċitajiet ta' manifattura tal-industrija Ewropea billi tiġi żgurata l-implimentazzjoni malajr u effettiva tal-Att b' Appoġġ għall-Produzzjoni tal-Munizzjon (ASAP); ihegġegħ lill-Istati Membri jipprovdu opportunitajiet speċjalizzati għall-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs) fis-settur tad-difiża Ewropew sabiex ikollhom il-kapaċità li jipparteċipaw fil-proċess tal-offerti; jistieden lill-Istati Membri tal-UE jaċċelleraw l-iżvilupp tal-kapaċitajiet ta' produzzjoni tal-munizzjon militari, b'enfasi partikolari fuq il-proġetti kongunti mal-Ukrajna; jishaq ukoll li għandhom jittieħdu passi konkreti lejn l-integrazzjoni tal-Ukrajna fil-politiki u fil-programmi ta' difiża u ta' ċibersigurtà tal-UE, matul il-proċess ta' adeżjoni mal-UE, filwaqt li wieħed jibni fuq il-kooperazzjoni u l-iskambji mal-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għaċ-Ċibersigurtà (ENISA), fuq il-ftehim eżistenti mal-Aġenzija Ewropea għad-Difiża (EDA) u fuq il-possibbiltà f'isem l-Ukrajna bħala benefiċjarju ta' kwantitajiet addizzjonali fit-tiħiħ tal-industrija Ewropea tad-difiża permezz tal-akkwist komuni (EDIRPA); jistieden lis-SEAE u lill-Kummissjoni jipprezentaw pjan għal pakkett sostenibbli u fit-tul ta' impenji ta' sigurtà għall-Ukrajna li jkun komplementari biex jiżgura r-rekwiziti tas-sigurtà li qed jiżdiedu tal-UE; jilqa' l-proposti għall-“Facilità għall-Ukrajna” u jhegġegħ lill-atturi kollha jaħdmu għall-konkluzjoni u l-implimentazzjoni malajr tagħha;
11. Jishaq fuq l-importanza tal-kundanna globali tal-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna, li tikser id-dritt internazzjonali u l-prinċipji tal-Karta tan-NU u timmina s-sigurtà u l-istabbiltà globali; jistieden lill-Mibgħut Speċjali tal-Kummissjoni għall-Implimentazzjoni tas-Sanzjonijiet tal-UE jinvestiga bir-reqqa ċ-ċirkonvenzjoni tas-sanzjonijiet tal-UE kontra l-entitajiet Russi, speċjalment fir-rigward ta' oġġetti b'użu doppju b'rabta mal-gwerra ta' aggressjoni tagħha kontra l-Ukrajna; jikkundanna l-preżenza ta' suldati ta' pajjiżi terzi, inkluż minn Kuba, mis-Serbja u mis-Sirja, li jiġġieldu għar-Russja fil-gwerra ta' aggressjoni tagħha fl-Ukrajna, u jitlob l-irtirar immedjat tagħhom;
12. Jissottolinja l-eżitu tas-Summit ta' Vilnius tan-NATO li jikkonferma b'mod ċar il-futur

tal-Ukrajna jinsab fl-alleanza; jilqa' l-pakkett ta' appoġġ tas-Summit għall-Ukrajna u l-istabbiliment tal-Kunsill NATO-Ukrajna li se jhejji lill-Ukrajna biex tissieheb man-NATO, wara li tintemm il-gwerra u li jiġi ffinalizzat malajr kemm jista' jkun; jappoġġja l-isforzi u l-koordinazzjoni trans-Atlantiċi kontinwi dwar l-assistenza militari u l-kunsinni tal-armi lill-Ukrajna;

13. Jissottolinja li l-impenji tal-UE u tan-NATO fil-konfront tal-Ukrajna huma parti minn pakkett usa' kkoordinat internazzjonalment ta' garanziji tas-sigurtà għall-Ukrajna, inkluż it-tnedija mill-G7 ta' qafas multilaterali għan-negozjar ta' impenji u arrangamenti bilaterali ta' sigurtà għall-Ukrajna;
14. Jenfasizza l-importanza li titkompla l-operazzjonalizzazzjoni tal-Artikolu 42(7) tat-TUE dwar l-assistenza reċiproka u jappella għal passi konkreti sabiex tiġi żviluppata politika ta' solidarjetà vera tal-UE, inkluż billi tiġi ċċarata l-koerenza bejn dan u l-Artikolu 5 tat-Trattat tal-Atlantiku tat-Tramuntana, meta jitqies li mhux l-Istati Membri kollha tal-UE huma membri tan-NATO;

Insaħhu d-difiża Ewropea b'rispons għall-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna;

15. Jissottolinja u jesprimi l-appoġġ mingħajr kundizzjonijiet tiegħu għall-impenn tal-kapijiet ta' Stat u tal-gvern tal-UE, li sar fid-Dikjarazzjoni ta' Versailles, li jipprovi l-appoġġ kollu meħtieġ mill-Ukrajna u li jieħu responsabbiltà akbar għas-sigurtà Ewropea billi jsaħħaħ il-kapaċitajiet ta' difiża tal-Istati Membri u tal-UE; ihegġeġ koordinazzjoni akbar mal-alleanzi trans-Atlantiċi u man-NATO f'dan ir-rigward; iqis li huwa meħtieġ li tiġi aġġornata l-Boxxla Strategika sabiex jiġu inkorporati t-tagħlimiet mehuda mill-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna li bdiet jiem qabel l-adozzjoni tagħha, kif ukoll fid-dawl ta' avvenimenti reċenti fil-Lvant Nofsani; jistieden lill-UE u lill-Istati Membri tagħha, wara dan ir-rieżami, li għandu jsir eżerċizzju regolari, biex iwettqu l-impenn tad-Dikjarazzjoni ta' Versailles billi jaċċelleraw l-implimentazzjoni sħiħa tal-Boxxla Strategika permezz ta' spinta kbira tal-kooperazzjoni militari Ewropea fil-livell tal-forzi industrijali u armati, sabiex l-Unjoni Ewropea ssir fornitur tas-sigurtà aktar b'saħħtu u aktar kapaċi li jkun interoperabbli u komplementari man-NATO;
16. Ifakkar li, kif iddikjarat b'mod ċar fil-Boxxla Strategika, l-oġġettiv tal-UE huwa li tkun tista' taġixxi malajr u b'mod robust kull meta tinqala' kriżi, waħedha meta jkun meħtieġ jew fi sħubija, u li l-Boxxla Strategika ma tridx tkun sostituta għall-posponiment ta' investimenti vitali fil-kapaċitajiet ta' sigurtà u difiża tal-UE; jishaq li l-għanijiet u l-istadji importanti ambizzjużi tal-Boxxla Strategika jistgħu jintlaħqu biss b'rieda politika u b'azzjoni korrispondenti f'isem l-Istati Membri u l-istituzzjonijiet tal-UE, kif ukoll il-kontribuzzjonijiet finanzjarji neċessarji meta jkun meħtieġ; jistieden, għalhekk, lill-Istati Membri jinvolvu ruħhom f'aġġornamenti sistematiċi u regolari tal-analizi tat-theddid;
17. Jafferma mill-ġdid li, sabiex issir attur ġeopolitiku kredibbli, l-UE għandha tirrifirma s-sistema tagħha tat-tehid ta' deċiżjonijiet; jesprimi dispjaċir għall-fatt li l-potenzjal ta' azzjoni barranija, ta' sigurtà u ta' difiża veloċi, effiċjenti u effettiva, kif previst mill-klawżoli passerelle tat-TUE, intuża biss b'mod limitat hafna; itenni l-appell tiegħu lill-Kunsill biex gradwalment jaqleb għal votazzjoni b'maġġoranza kwalifikata għal deċiżjonijiet dwar il-PESK u l-PSDK, tal-anqas f'dawk l-oqsma li ma għandhomx implikazzjonijiet militari; itenni l-appell tiegħu għall-istabbiliment ta' laqgħat regolari

tal-Kunsill tal-ministri tad-difiża tal-UE u jappella għall-istabbiliment ta' kwartieri generali ċivili-militari kongunti fil-livell Ewropew li jikkombinaw strumenti ċivili u militari sabiex isir użu sħiħ mill-approċċ integrat tal-UE fil-ġestjoni tal-kriżijiet mill-ippjanar strateġiku sat-twettiq effettiv tal-missjoni jew tal-operazzjoni;

18. Jappella għall-ħatra ta' Kummissarju tal-Unjoni tad-Difiża (DUC), fil-Kummissjoni li jmiss li jkun responsabbli għall-finalizzazzjoni ta' Unjoni Ewropea tad-Difiża vera u l-kwistjonijiet kollha relatati mad-difiża, inkluża l-PSDK, wara diviżjoni ċara tal-kompiti mar-Rappreżentant Għoli u Viċi President; jemmen li, flimkien mal-Kumitat ta' Sigurtà u ta' Difiża stabbilit bis-sħiħ fil-Parlament, id-DUC għandu jissorvelja b'mod kongunt baġit apposta u sostanzjali tal-Unjoni tad-Difiża;

Il-Boxxla Strateġika: "NAGIXXU"

19. Ifakkar lill-korpi tal-UE u l-Istati Membri rispettivi dwar l-impenn tagħhom li jsaħħu l-MPCC u li jiksbu kapaċità operattiva sħiħa, inkluż permezz tal-forniment ta' bini adegwat, biżżejjed persunal, u r-riorganizzazzjoni tal-Persunal Militari tal-UE; jitlob li l-kapaċità operattiva sħiħa tagħha tintlaħaq sal-2025, kif iddikjarat fil-Boxxla Strateġika, u minkejja l-konkluzjonijiet tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2018 li pprevedew skadenza għall-2020; jitlob ukoll li l-livelli tal-persunal tal-MPCC għandhom jiżdiedu konsiderevolment għal 250 membru tal-persunal; jenfasizza l-ħtieġa urġenti li l-MPCC tiġi stabbilita bħala l-istruttura ppreferuta ta' kmand u kontroll għall-operazzjonijiet militari tal-UE, inkluż għall-użu tal-Kapaċità ta' Skjerament Rapidu (RDC) futura; jisħaq li għal dan il-kompitu jista' jiġi ddisinjat wiehed mill-erba' kwartieri generali operattivi nazzjonali attwali;
20. Itenni l-importanza tal-implimentazzjoni sħiħa tal-RDC b'mill-anqas 5 000 truppa u kapaċitajiet rilevanti skont in-natura modulari tagħha, disponibbli għal sitwazzjonijiet ta' kriżi f'ambjenti mhux permissivi, bħal kompiti ta' salvataġġ u ta' evakwazzjoni, operazzjonijiet inizjali ta' dħul u stabbilizzazzjoni jew tishih temporanju tal-missjonijiet; iqis li mingħajr impenn politiku sod u aktar riżorsi, l-ambizzjoni li l-RDC tkun operattiva sal-2025 tinsab f'riskju; jistieden lill-Istati Membri jqisu l-modalitajiet prattiċi għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 44 tat-TUE matul l-operazzjonalizzazzjoni tal-RDC, kif ukoll f'impjenji operattivi oħra tal-PSDK, meta dan ikun rilevanti, sabiex grupp ta' Stati Membri lesti u kapaċi jkunu jistgħu jippjanaw u jwettqu missjoni jew operazzjoni fil-qafas tal-UE u, b'hekk, jiżguraw l-attivazzjoni malajr tal-RDC; itenni li l-RDC għandha tiġi organizzata fuq bażi ta' skadenzi differenti ta' "notice to move" għal partijiet differenti tal-RDC, b'xi wħud li jkollhom "notice to move" ta' bejn ħames u 10 ijiem; jinnota li numru eżatt għat-truppi minimi jista' jiġi vvalutat biss wara li l-pjanifikaturi kuncettwali jkunu analizzaw ix-xenarji potenzjali kollha; iqis li l-RDC tal-UE għandha potenzjal kbir li ttejjeb u tibni sostanzjalment fuq it-tagħlimiet meħuda mill-gruppi tattici preċedenti tal-UE, tindirizza u tegħleb id-diversi nuqqasijiet tagħhom, issaħħaħ l-awtonomija strateġika tal-UE u tikkontribwixxi b'mod pożittiv għall-approċċ integrat tal-UE għas-sigurtà u l-paċi;
21. Jilqa' l-ewwel eżerċizzju reali li qatt sar, bħala parti mill-MILEX (Eżerċizzju Militari għall-Ġestjoni tal-Kriżijiet) 2023, għall-RDC, li sar f'Ottubru 2023 fi Spanja u jħares 'il quddiem għal eżerċizzji reali oħra fil-futur li għandhom l-għan li jtejbu l-kapaċitajiet tagħha, iż-żieda tal-interoperabbiltà bejn l-Istati Membri u l-ittestjar effettiv tal-

utilizzazzjoni tal-RDC f'diversi xenarji; jistieden lill-Istati Membri u lis-SEAE jiżguraw li tali eżerċizzji ta' taħriġ u ċertifikazzjoni jistgħu jibbenefikaw mill-mekkanizmu tal-ispejjeż komuni biex tiġi żgurata parteċipazzjoni adegwata fil-futur;

22. Jenfasizza li l-RDC għandha tiġi stabbilita bħala wieħed mit-tipi ta' kapaċità militari tal-UE għar-rispons għall-krizijiet bl-identità ġuridika proprja, biex tippermetti l-istabbiliment tal-RDC bħala forza li tkun disponibbli b'mod permanenti u li titharreġ flimkien bl-għan li ssir forza permanenti; jinnota li l-RDC għandha twettaq eżerċizzji kongunti regolari fil-livell strateġiku, tal-forzi kongunti u tattiku f'qafas tal-UE bbażat fuq xenarji operattivi u skont standards uniformi ta' taħriġ u ċertifikazzjoni, bħal fin-NATO, sabiex jittejjbu l-istat ta' thejjiġa u l-interoperabbiltà; jishaq li l-eżerċizzji għandhom jiġu skedati mill-EUMS u ppjanati u mwettqa mill-MPCC; jistieden lill-Istati Membri jimpenjaw ruħhom li sal-2025 inaqqsu sostanzjalment id-diskrepanzi kritiċi fil-faċilitaturi strateġiċi, b'mod partikolari dawk marbuta mal-RDC, bħat-trasport bl-ajru strateġiku, l-assi ta' komunikazzjoni spazjali, l-assi mediċi, il-kapaċitajiet ta' difiża ċibernetika u l-intelligenza u r-rikonjizzjoni;
23. Ifakkar li l-UE stabbiliet għan fit-tul biex iżżid b'mod sinifikanti l-ambizzjonijiet tagħha u taħdem lejn l-iżvilupp tal-kapaċitajiet tagħha biex tiskjera sa 60 000 truppa mill-Istati Membri, fuq bażi volontarja, f'operazzjonijiet immexxija mill-UE kif stabbilit fl-oġettiv primarju militari tal-1999;
24. Jenfasizza l-htieġa urgenti li jissahħu u li jsir investiment sostanzjali fil-mobbiltà militari tal-forzi armati tagħna, filwaqt li jingħata prijorità lill-investimenti u jitnehhew l-ostakli u l-konnessjonijiet neqsin; jistieden lill-Istati Membri jaġixxu biex jissimplifikaw u jarmonizzaw il-proċeduri għall-mobbiltà militari u jqassru l-iskedi ta' żmien għall-għoti ta' permessi biex l-Istati Membri tal-UE jkunu jistgħu jaġixxu aktar malajr u jzidu l-effiċjenza tar-rispons tagħhom, f'konformità mal-htigijiet u r-responsabbiltajiet tad-difiża tagħhom, kemm fil-kuntest tal-missjonijiet u l-operazzjonijiet tal-PSDK, kif ukoll f'attivitajiet nazzjonali u multinazzjonali;
25. Jitlob li tissahħaħ l-EDA, li jiġu ġestiti r-riċerka avvanzata u l-iżvilupp tal-kapaċitajiet u li jitrawwem akkwist kongunt sabiex tissahħaħ il-baži industrijali u teknoloġika tad-difiża Ewropea (EDTIB); jappella għat-titjib tal-finanzjament tad-difiża permezz tal-esplorazzjoni ta' riforma potenzjali tal-politika ta' self tal-Bank Ewropew tal-Investment; jappella għat-tishih tal-aċċess tal-industriji għall-finanzjament privat biex jiġi żgurat li l-industrija tad-difiża Ewropea jkollha biżżejjed aċċess għall-finanzjament u l-investment pubbliċi u privati fuq bażi sostenibbli; jistieden lill-Kummissjoni tikkunsidra l-iżvilupp ta' parametri għal prodott finanzjarju li għandu l-għan li jappoġġja l-investimenti fis-sigurtà Ewropea, inklużi azzjonijiet mill-industrija tad-difiża;
26. Jistieden lill-Rappreżentant Għoli u Viċi President u lill-Istati Membri jwettqu missjonijiet u operazzjonijiet tal-PSDK aktar robusti, flessibbli, effiċjenti u modulari, li jistgħu jadattaw għall-kuntest tas-sigurtà li qed jinbidel, filwaqt li jitqies il-prinċipju tal-approċċ integrat, u li jibni fuq is-sinerġiji u l-komplementarjetajiet tad-dimensjonijiet ċivili u militari tal-PSDK; jenfasizza l-importanza tal-missjonijiet ċivili tal-PSDK li jikkoordinaw ma' shab internazzjonali oħra involuti f'attivitajiet simili fil-pajjiż ospitanti; jenfasizza l-importanza li jiġu stabbiliti għanijiet ċari u li jistgħu jintlaħqu għal kull missjoni u operazzjoni, issupplimentati mir-riżorsi finanzjarji, logistiċi u

umani meħtieġa skont il-progress miksub fl-ilhuq ta' kull għan; jenfasizza li kull missjoni u operazzjoni trid tkun imfassla b' mod effettiv għall-ħtiġijiet u r-rekwiżiti ta' kull pajjiż ospitanti, filwaqt li tiżgura l-ħolqien tal-kundizzjonijiet meħtieġa għall-missjoni biex tilhaq l-għanijiet iddikjarati tagħha u żzomm sħubija b' saħħitha mal-popolazzjoni lokali u mal-awtoritajiet nazzjonali; jissottolinja s-sinifikat tal-approċċi ta' "taħriġ u tagħmir" u ta' "taħriġ ta' min iħarreġ" għall-missjonijiet u l-operazzjonijiet biex jiġi żgurat is-suċċess u l-impatt fit-tul tagħhom fuq il-pajjiż ospitanti;

27. Jilqa' l-adozzjoni tal-Patt Ċivili l-ġdid tal-PSDK u l-impenn li jiżdiedu l-effettività, il-flessibilità u l-kapaċità ta' rispons tal-missjonijiet ċivili, inkluż permezz tat-tħaffif tat-teħid ta' deċiżjonijiet, it-tiżiħ tal-ippjanar operattiv, kif ukoll it-titjib tal-għażla u r-reklutaġġ tal-persunal, b' enfasi fuq ugwaljanza akbar bejn il-ġeneri u t-titjib tal-għodod ta' kapaċità ta' rispons; jemmen li l-missjonijiet ċivili u militari jeħtieġ li jiffukaw aktar fuq l-elementi ewlenin tas-sigurtà tal-bniedem; jilqa' l-impenn tas-SEAE u tal-Istati Membri, f'konsultazzjoni mill-qrib mal-Kummissjoni, li jistabbilixxu proċess regolari u strutturat għall-iżvilupp tal-kapaċitajiet ċivili fl-2024;
28. Jappella għall-ħolqien ta' valutazzjonijiet tal-impatt dettaljati għall-missjonijiet u l-operazzjonijiet kollha li għandhom isiru f' intervalli frekwenti, flimkien mal-eżerċizzju ta' Rieżami Strateġiku, sabiex jiġu evalwati b' mod aktar effettiv l-effetti fuq perjodu ta' żmien qasir, medju u twil fuq il-pajjiż ospitanti, kif ukoll biex jiġi eżaminat jekk il-missjonijiet u l-operazzjonijiet laħqux l-impatt mixtieq tagħhom; jappella li dawn il-valutazzjonijiet tal-impatt għandhom jiġu kondivizi mal-Parlament; jishaq fuq il-ħtieġa partikolari li l-missjonijiet u l-operazzjonijiet kollha jkollhom dispożizzjonijiet ta' estinzjoni biex jippermettu terminazzjoni sostenibbli jekk ikun meħtieġ;
29. Jistieden lill-Kunsill u s-SEAE jinkludu komponent relatat mal-protezzjoni tal-patrimonju kulturali fil-missjonijiet jew l-operazzjonijiet tal-PSDK tagħhom sabiex tingħata assistenza u edukazzjoni lis-sħab lokali fl-indirizzar tal-isfidi tas-sigurtà relatati mal-preżervazzjoni u l-protezzjoni tal-patrimonju kulturali; jistieden lill-Kunsill u lis-SEAE jinkludu komponent ta' diplomazija preventiva fil-missjonijiet u l-operazzjonijiet tal-PSDK tagħhom sabiex janalizzaw aħjar is-sitwazzjonijiet f'żoni partikolari, jevitaw it-tifqigħa, l-eskalazzjoni, il-kontinwazzjoni u r-rikorrenza tal-kunflitti, u l-medjazzjoni bejn il-partijiet li jinsabu f'xi f'xi li tfaqqaq l-vjolenza fihom, li jgħin biex tinkiseb rikonċiljazzjoni u jinbnew soċjetajiet reziljenti u inkluzivi;
30. Ifakkar li l-integrazzjoni u l-operazzjonalizzazzjoni tal-perspettivi tal-ġeneru fir-relazzjonijiet esterni u l-implimentazzjoni tal-aġenda dwar in-nisa, il-paċi u s-sigurtà huma prijoritajiet fit-tul għall-UE; jenfasizza, għalhekk, l-importanza li jitwettqu l-impenji kollha li saru, inklużi dawk fil-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi (GAP) III (2020-2024) u fil-Boxxla Strateġika, inkluż billi tiġi promossa l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u billi tiġi integrata sistematikament perspettiva tal-ġeneru, ibbażata fuq analiżi tal-ġeneru xprunata mid-data, fl-ippjanar u l-azzjonijiet kollha ċivili u militari tal-PSDK; jilqa', f'dan il-kuntest, il-ħatra ta' Konsulenti dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi fil-missjonijiet u l-operazzjonijiet kollha tal-PSDK u l-istabbiliment ta' network ta' punti fokali tal-ġeneru; jappella għall-implimentazzjoni sħiħa tal-impenji li saru fil-Patt Ċivili l-ġdid tal-PSDK, li jinkludi żieda sinifikanti fil-partecipazzjoni tan-nisa fil-PSDK ċivili fost il-persunal internazzjonali, bl-għan li tintlaħaq rappreżentanza ta' mill-anqas 40 % filwaqt li jsir sforz għall-parità bejn il-ġeneri; jissottolinja, madankollu, li jeħtieġ li jsir aktar biex tiġi żgurata l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-

partecipazzjoni shiħa u sinifikattiva tan-nisa fil-PSDK, speċjalment f' missjonijiet militari; jistieden lill-Istati Membri jieħdu passi biex jimminimizzaw l-ostakli għall-karriera għan-nisa fil-forzi tad-difiża rispettivi tagħhom; ihegġeġ lis-SEAE jipprovdi rapporti regolari dwar il-progress tiegħu fl-implimentazzjoni ta' azzjonijiet relatati mal-generu lis-Sottokumitat għas-Sigurtà u d-Difiża (SEDE);

31. Jenfasizza r-rwol essenzjali tal-ugwaljanza bejn il-generi u d-drittijiet tan-nisa fl-aspetti fundamentali tal-miżuri ta' sigurtà u ta' difiża; jikkundanna bil-qawwa t-twertiq ta' delitti tal-gwerra kontra popolazzjonijiet ċivili, b' mod partikolari l-użu tal-vjolenza sesswali bħala għodda tal-gwerra; jenfasizza s-sinifikat tal-miżuri taċ-ċibersigurtà fil-monitoraġġ u fil-prevenzjoni tat-traffikar tan-nisa affettwati mill-kunflitt;
32. Jishaq li minbarra l-għoti ta' garanziji ta' sigurtà u ta' assistenza lill-Ukrajna, irid ikun hemm miżuri stabbiliti biex jiġu indirizzati l-problemi tas-saħħa mentali li jirriżultaw u li se jkomplu jinholqu fost il-persunal militari u ċ-ċittadini bħala konsegwenza tal-gwerra;
33. Jilqa' l-komunikazzjoni kongunta ta' Ġunju 2023 dwar perspettiva ġdida dwar ir-rabta bejn il-klima u s-sigurtà, li tiddeskrivi azzjonijiet konkreti biex jiġu indirizzati l-impatti tat-tibdil fil-klima u d-degradazzjoni ambjentali fuq is-sigurtà u d-difiża Ewropea, inkluża l-PSDK; jishaq fuq il-hteġa li nimxu 'l quddiem bl-implimentazzjoni komprensiva tagħha bil-għan li tittejjeb l-effettività operattiva, inkluż l-użu ta' konsulenti ambjentali għall-missjonijiet u l-operazzjonijiet kollha tal-PSDK sal-2025 u l-appoġġ għall-Istati Membri fl-indirizzar ta' kwalunkwe diskrepanza, ostaklu u incentiv għat-thejjija tal-forzi armati tagħhom għat-tibdil fil-klima, kif mitlub fil-Boxxla Strategika;
34. Itenni r-rwol importanti taż-żgħażaġh u tal-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh fiż-żamma u fil-promozzjoni tal-paċi u tas-sigurtà u jistieden lis-SEAE jimpenja ruħu biex jintegra b' mod aktar sistematiku ż-żgħażaġh fl-aġenda tiegħu dwar iż-żgħażaġh, il-paċi u s-sigurtà;
35. Jenfasizza l-importanza ta' finanzjament adegwat, flessibbli u sostenibbli għall-programmi u għall-inizjattivi kollha ta' sigurtà u difiża, inkluż il-baġit tal-PESK u l-EPF; jesprimi dispaċir għall-fatt li l-baġit tal-PESK żdied biss marginalment mill-qafas finanzjarju pluriennali (QFP) 2014-2020 għall-QFP 2021-2027, filwaqt li l-għadd ta' kompiti ta' missjoni tal-PSDK żdied; jappella għal zieda sostantiva fil-finanzjament għall-baġit tal-PESK, inkluża linja baġitarja dedikata tal-PESK li tistabbilixxi facilità ta' appoġġ ċivili biex ttiprovdi lill-pajjiżi shab b' tagħmir u servizzi biex itejbu l-kapaċitajiet ċivili tagħhom; ihegġeġ lill-Istati Membri jżidu r-rizorsi allokatu għas-sigurtà u d-difiża fir-rieżami tal-QFP li jmiss, fid-dawl tat-tnaqqis tal-Intestatura 5 u fid-dawl tal-htigijiet dejjem akbar tas-sigurtà tal-Unjoni, li se jirrikjedu inizjattivi ulterjuri bħall-EDIP u finanzjament ulterjuri għall-EDF kif propost fil-Pjattaforma tat-Teknoloġiji Strategici għall-Ewropa (PASS); jistieden lill-Istati Membri jipprezentaw il-valutazzjoni mill-ġdid tal-ambitu u d-definizzjoni tal-ispejjeż komuni biex itejbu s-solidarjetà u jstimulaw il-partecipazzjoni f' missjonijiet u f' operazzjonijiet militari, kif ukoll spejjeż relatati mal-eżerċizzju f' konformità mal-Boxxla Strategika; jistieden ukoll lill-Istati Membri jemendaw il-proċess ta' finanzjament tal-EPF biex jiżguraw appoġġ adegwat u sostenibbli għas-shab, għall-alleati u għall-operazzjonijiet tal-PSDK;

36. Jilqa' ż-zieda fil-baġits u l-investment fid-difiża mill-Istati Membri u mill-istituzzjonijiet tal-UE, u jappella li l-impatt tagħhom jiġi mmassimizzat sabiex jinkisbu l-kapaċitajiet meħtieġa għall-forzi armati tal-Ewropa permezz ta' zieda fl-akkwist kongunt u fl-investment kongunt fir-riċerka u l-iżvilupp fil-qasam tad-difiża; jiddeplora, madankollu, il-fatt li la l-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna u lanqas il-programmi industrijali tad-difiża attwali fil-livell tal-UE ma wasslu għal bidla reali biex il-kooperazzjoni fil-livell tal-UE ssir in-norma; ihegġeġ lill-Istati Membri jagħtu spinta lill-kooperazzjoni industrijali fid-difiża u jstabbilixxu, bħala miri minimi, il-valur referenzjarju Ewropew ta' 35 % għall-akkwist ta' tagħmir tad-difiża kollaborattiv u l-valur referenzjarju Ewropew ta' 20 % għar-riċerka kollaborattiva u t-teknoloġija, kif miftiehem mill-Istati Membri kollha fl-EDA, iddikjarat sa mill-2007; jiddeplora wkoll il-fatt li sabiex tiffinanzja l-EDIRPA u l-ASAP, il-Kummissjoni kellha tirrikorri għal riżorsi eżistenti ddedikati għal inizjattivi oħra ta' sigurtà u difiża jew għal programmi oħra, u b'hekk dghajfet inizjattivi eżistenti oħra u enfasizzat il-ħtieġa li jiġu ddedikati riżorsi ulterjuri għall-Intestatura 5 tal-QFP; jistieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni jiddedikaw riżorsi finanzjarji u umani ulterjuri lis-SEAE biex jiżguraw li dan ikun jista' jwettaq b'mod effettiv ir-rwol tiegħu bħala s-servizz diplomatiku tal-UE fid-dawl tal-kuntest geopolitiku volatili ħafna u d-domandi akbar dwar għall-kapaċitajiet limitati tiegħu f'dawn l-aħħar snin; jishaq, madankollu, li l-investimenti akbar iridu jkunu sostenibbli u jridu jindirizzaw it-theddid emergenti;
37. Ifakkar li l-UE u l-Istati Membri issa għandhom sett komprensiv ta' għodod biex itejbu approċċ strategiku għall-iżvilupp tal-kapaċitajiet, jiġifieri taht il-gwida tat-Task Force ta' Akkwist Kongunt għad-Difiża u bl-użu tar-Rieżami Annwali Kkoordinat tal-EDA dwar id-Difiża (CARD), il-Pjan ta' Żvilupp tal-Kapaċitajiet (CDP) u l-analizi tad-diskrepanza fl-investment fid-difiża; jissottolinja li dawn l-għodod issa jridu jintużaw bil-potenzjal sħiħ tagħhom, juru l-koerenza u l-effettività tagħhom, u jagħtu riżultati tangibbli; jistieden lill-Kummissjoni u lir-Rappreżentant Għoli u Viċi President jipprezentaw aġġornament tal-analizi tad-diskrepanza fl-investment fid-difiża u jidentifikaw il-kapaċitajiet u l-programmi li se jiġu żviluppati bl-appoġġ tal-UE sa tmiem id-deċennju; ifakkar fil-ħtieġa tal-iżvilupp ta' politika Ewropea dwar il-kapaċitajiet u l-armamenti għal dak il-għan; jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni jagħtu spinta lill-investment fl-innovazzjoni fid-difiża;
38. Jilqa' r-reviżjoni tas-CDP u l-prezentazzjoni prevista tar-riżultati din is-sena; jesprimi dispjaċir għall-progress limitat fl-iżvilupp tal-kapaċitajiet mill-ewwel CDP fl-2008; jishaq li, speċjalment fid-dawl tal-gwerra illegali ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna u t-theddida għas-sigurtà Ewropea, huma meħtieġa sforzi aktar b'saħħithom u kongunti mill-Istati Membri tal-UE sabiex jiġu skoraġġuti l-aggressuri u jiġu protetti ċ-ċittadini u l-interessi Ewropej;
39. Iqis li l-EDF sfortunatament għadu mhuwiex iffinanzjat biżżejjed, iżda juri l-valur miżjud tal-azzjoni fil-livell tal-UE fil-qasam tad-difiża Ewropea; jirrakkomanda l-estensjoni tal-proposti tal-Kummissjoni fl-oqsma kollha relatati mad-difiża tal-politika tal-UE f'koordinazzjoni mal-Istati Membri; jappella għal zieda ulterjuri ta' EUR 1 biljun għall-baġit tal-EDF, minbarra l-EUR 1,5 biljun issuggeriti mill-Kummissjoni, bħala parti mill-proposta għal STEP; ihegġeġ il-konsistenza u l-koordinazzjoni massimi bejn diversi inizjattivi fil-qasam tas-sigurtà u d-difiża, bħall-CARD, l-EDF, l-EDIRPA,

l-ASAP, il-PESCO u l-Mobbiltà Militari fost oħrajn, biex jiġu evitati d-duplikazzjonijiet, jiġu ggarantiti investimenti pubbliċi effiċjenti u jiġi indirizzati id-distakk kritiku fil-kapaċitajiet;

40. Jishaq fuq l-importanza li jitnaqqsu d-dipendenzi fit-teknoloġiji kritiċi u fil-ktajjen tal-valur sabiex l-UE tgħaddi għal awtonomija teknoloġika akbar biex tkun tista' tiżviluppa, tipproduċi u tvara t-teknoloġiji tagħha stess f'oqsma kritiċi; jilqa', f'dak ir-rigward, l-Att dwar il-Materja Prima Kritika, li huwa kruċjali biex jiġu ssodisfati l-prinċipji tad-Dikjarazzjoni ta' Versailles u tissaħħaħ ir-reżiljenza tal-ktajjen tal-provvista għall-industriji Ewropej tad-difiża; jishaq li t-trawwim ta' akkwist kongunt fil-livell Ewropew huwa komplement loġiku għall-EDF billi jkopri ċ-ċirku kollu mir-riċerka u l-iżvilupp sal-akkwist, u b'hekk jikkonsolida d-domanda li ttejjeb l-interoperabbiltà tal-forzi armati tal-Istati Membri, tikseb ekonomiji ta' skala u fl-aħħar mill-aħħar issaħħaħ id-difiża Ewropea; jinnota li l-prodotti tad-difiża għandhom jingabru f'kumpaniji fl-Ewropa, meta jkun possibbli, li se jappoġġjaw l-industrija Ewropea, speċjalment l-SMEs;
41. Jirrimarka li l-EDIRPA u l-ASAP jistgħu jkunu biss l-ewwel pass lejn it-titjib tal-kapaċitajiet tal-EDTIB li tipprovdi lill-Istati Membri l-prodotti u l-kwantitajiet meħtieġa u għandhom jiġu kkomplementati b'inizjattivi ulterjuri, inkluż l-EDIP fit-tul u komprensiv previst li jeħtieġ li jiġi żgurat finanzjament adegwat għalih, kif ukoll qafas regolatorju effettiv li għandu l-għan li jhegġeġ l-innovazzjoni, jagħti spinta lill-produzzjoni u jiżgura investimenti pubbliċi aktar intelliġenti u effiċjenti; jistieden, f'dak ir-rigward, lill-Istati Membri tal-UE jipprovdu l-fondi meħtieġa għall-istrumenti Ewropej kollha tad-difiża fir-revizjoni li jmiss tal-QFP; jesprimi dispjaċir għall-fatt li l-EDIP xorta ma ġiex propost mill-Kummissjoni; jappella għall-implimentazzjoni malajr u effiċjenti tal-EDIRPA u tal-ASAP;
42. Jistieden lill-Kummissjoni tibbaża fuq l-għarfien espert tal-Kumitat Militari tal-Unjoni Ewropea (EUMC) fid-definizzjoni tal-prijoritajiet tal-industriji tad-difiża u fil-formulazzjoni ta' inizjattivi ta' difiża sabiex tiġi żgurata koerenza militari fil-livell industrijali;
43. Jistieden lill-Istati Membri jzidu u jiżguraw livelli sostenibbli ta' nfiq fuq id-difiża biex jaġġustaw għas-sitwazzjoni ġeopolitika kurrenti u jindirizzaw it-theddid sinifikanti lejn is-sigurtà tal-Unjoni; jistieden lill-Istati Membri tan-NATO tal-UE jzidu l-baġits militari tagħhom, abbażi ta' valutazzjoni tar-rekwiżiti tagħhom stess, u jonfqu tal-anqas 2 % tal-PDG, b'mod koordinat u komprensiv sew, li jikseb ekonomiji ta' skala u interoperabbiltà, anke meta jfakkar iż-żieda qawwija fl-infiq fuq id-difiża minn rivali oħra, bħar-Russja u ċ-Ċina, u sabiex jiġu rrimedjati n-nuqqasijiet u jiġu ssodisfati r-rekwiżiti fl-oqsma kollha li jirrizultaw minn ordni ta' sigurtà aktar kontestat u jitqies l-impatt ta' nuqqas ta' investment storiku u inflazzjoni dejjem tikber fuq il-baġits tad-difiża; jissottolinja r-rwol essenzjali tal-EDTIB fit-tagħmir tal-forzi armati tal-Istati Membri sabiex ikunu jistgħu jiproteġu liċ-ċittadini u lill-interessi Ewropej;
44. Jissottolinja li l-forzi armati Ewropej jiffaċċjaw problemi serji ta' reklutaġġ u ta' zamma; iqis li huwa meħtieġ li jiġu analizzati dawn l-isfidi u jistieden għalhekk lir-Rappreżentant Għoli u Viċi President iqabba lill-EUMC jiġbor u janalizza d-data madwar l-Istati Membri tal-UE dwar dawn il-kwistjonijiet sabiex jidentifika kontromiżuri possibbli; jirrimarka li Unjoni Ewropea tad-Difiża vera ma tistax tinbena

mingħajr kultura militari komuni u jistieden għalhekk lir-Rappreżentant Għoli u Viċi President biex jagħti l-kompitu lill-Kulleġġ Ewropew ta' Sigurtà u ta' Difiza biex jimmodernizza u jespandi l-moduli edukattivi għall-persunal militari mill-forzi armati tal-Istati Membri;

45. Jenfasizza l-importanza tal-PESCO fit-titjib tal-kapaċitajiet ta' difiza tal-UE u jilqa' l-progress miksub s'issa permezz tal-proġetti ta' inizjattiva tal-PESCO, bħal fid-difiza ċibernetika, f'sistemi mingħajr bdot abbord, fis-servizzi mediċi, u fis-sorveljanza kimika, bijoloġika, rajdoloġika u nukleari, kif ukoll il-progress ulterjuri miksub fil-proġetti fl-oqsma militari kollha, kif irreġistrat mir-rapport annwali ta' progress tal-proġetti tas-Segretarjat tal-PESCO; jesprimi dispjaċir, madankollu, għall-fatt li l-Istati Membri għadhom ma humiex qed jagħmlu użu sħiħ mill-qafas tal-PESCO u li l-progress fl-implimentazzjoni għad fadallu biex jilhaq l-aspettattivi; jistieden lir-Rappreżentant Għoli u Viċi President u lill-Istati Membri jwettqu rieżami kontinwu u bir-reqqa tar-riżultati tal-proġetti u l-prospetti tagħhom, li għandu jinkludi wkoll il-possibbiltà ta' proġetti ta' fużjoni, raggruppament u saħansitra għeluq li ma għandhomx biżżejjed progress u li jidderieġu mill-ġdid l-isforzi lejn għadd żgħir ta' proġetti prijoritarji maħsuba biex iwasslu għal azzjonijiet konkreti kif iddikjarat fil-Boxxla Strategika; jesprimi dispjaċir kbir għall-fatt li l-Parlament ma jinsabx f'sitwazzjoni biex jeżerċita skrutinju xieraq tal-proġetti tal-PESCO; jistieden lill-Istati Membri jipprovdu regolament, mill-anqas darbtejn fis-sena, lill-Parlament valutazzjoni tal-progress li jkun sar fil-PESCO;

Il-Boxxla Strategika: "NANTICIPAW u NIPPROTEĠU"

46. Jenfasizza li l-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna hija parti minn strategija usa' biex jiġi mminat l-ordni internazzjonali bbażata fuq ir-regoli; jitlob lill-UE ttejjeb il-kapaċitajiet tagħha biex tirrispondi għall-gwerra ibrida, inklużi l-identifikazzjoni u r-rispons għar-Russja, u għal atturi statali u mhux statali oħra li jwettqu kampanji FIMI li huma ta' sfida għall-interessi, il-valuri u s-sigurtà tagħna, inkluż billi jxerrdu narrattivi foloz dwar l-UE jew billi jimmiraw missjonijiet u operazzjonijiet tal-PSDK f'oqsma strateġiċi; jesprimi tħassib serju dwar il-perikli li kampanji ta' dizinformazzjoni u ta' manipulazzjoni tal-informazzjoni xprunati mill-IA, inkluż permezz tal-holqien ta' siti web foloz u l-ġenerazzjoni ta' immaġnijiet foloz, joħolqu għall-proċessi demokratiċi, speċjalment fit-tnejn għall-elezzjonijiet; jistieden lill-Kummissjoni u lis-SEAE jikkooperaw mill-qrib mas-settur privat, mas-soċjetà civili, kif ukoll mal-komunità akkademika u teknika fil-ġlieda kontra dawn il-kampanji ta' influwenza malinna u fl-indirizzar ta' teknoloġiji ġodda bħala arma;
47. Jistieden, f'dak ir-rigward, lill-Istati Membri kollha jimplementaw ir-rakkomandazzjonijiet tal-Parlament Ewropew dwar l-indhil barrani fil-proċessi demokratiċi kollha fl-Unjoni Ewropea, inkluża d-dizinformazzjoni²³;
48. Jenfasizza li ċ-Ċina stabbiliet "ħbiberija bla limiti" mar-Russja, li tinkludi trasferiment sinifikanti tat-teknoloġija u tal-kapaċitajiet militari, u li toħloq għadd dejjem akbar ta' sfidi ta' sigurtà għall-UE, speċjalment fl-oqsma taċ-ċibersigurtà u tal-FIMI; jishaq fuq

²³ (2020/2268(INI)) and (2022/2075(INI));

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0064_MT.html;

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0219_MT.html.

il-htieġa li l-UE ssaħħaħ is-sigurtà u l-integrità tal-infrastrutturi kritiċi tagħha, it-tneħħija tar-riskji u l-promozzjoni tal-vantaġġ teknoloġiku tal-UE fis-setturi kritiċi, inkluż miżuri biex jiġu ristretti jew esklużi l-fornituri ta' riskju kbir, speċjalment l-atturi marbuta mal-Gvern Ċiniż;

49. Ifakkar li d-dipendenzi fuq fornituri ta' prodotti kritiċi b'riskju kbir u b'elementi digitali jgħolqu riskju strateġiku li għandu jiġi indirizzat fil-livell tal-Unjoni; jishaq fuq il-htieġa li jissaħħu aktar il-proċeduri ta' skrinjar tal-FDI bi standards ta' diliġenza dovuta biex jiġi identifikat l-ingranaġġ mill-gvernijiet tal-istati li jmur kontra l-interessi tas-sigurtà u tad-difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha kif stabbilit fil-qafas tal-PESK skont it- Titolu V tat-TUE fuq l-investituri fl-infrastruttura kritika tal-UE, bħall-portijiet Ewropej u l-kejbils ta' taħt il-baħar fil-Baltiku, fil-Mediterran, kif ukoll fl-ibhra tal-Artiku; jissottolinja li dan l-approċċ għandu japplika b'mod indaqs għall-pajjiżi kandidati u għall-pajjiżi kandidati potenzjali; jemmen li hemm bżonn ta' leġiżlazzjoni addizzjonali biex tiġi protetta b'mod effettiv is-sigurtà tal-katina tal-provvista Ewropea tat-teknoloġija tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni minn bejjieġha riskjuzi u serq tal-proprjetà intellettwali ffaċilitat miċ-ċibernetika; jappella għall-holqien ta' qafas Ewropew li għandu l-għan li jirregola mill-qrib u jistabbilixxi standards u kundizzjonijiet minimi relatati mal-esportazzjoni ta' proprjetà intellettwali u teknoloġiji li huma kritiċi għas-sigurtà u d-difiża tal-Unjoni, inkluż fost l-oħrajn, oġġetti b'uzu doppju;
50. Jesprimi tħassib dwar il-pożizzjoni militari aggressiva taċ-Ċina fil-Baħar tan-Nofsinhar taċ-Ċina, inkluż il-bini ta' gzejjer, il-fastidju u l-manuvri perikolużi mwettqa mill-forzi navali tagħha, mill-gwardja tal-kosta u mill-milizja marittima, kif ukoll il-pressjoni militari kontinwa tagħha, l-eżerċizzji ta' attakk, il-ksur tal-ispazju tal-ajru u azzjonijiet militari oħra ta' zona griża, inkluż kampanji ċibernetiċi u ta' dizinformazzjoni kontra t-Tajwan; jappella għal Preżenza Marittima Koordinata (CMP) akbar u bini tal-kapaċitajiet mas-sħab tal-UE fir-reġjun; jistieden liċ-Ċina twaqqaf dawn l-attivitajiet kollha, li jipperikolaw l-istabbiltà tar-reġjun kollu u, fil-kuntest usa', jaffettwaw direttament is-sigurtà Ewropea; ihegġeġ lill-Istati Membri jżidu l-frekwenza tal-libertà tal-operazzjonijiet tan-navigazzjoni fl-Istrett tat-Tajwan u japprofondixxu d-djalogi dwar is-sigurtà mat-Tajwan biex jiskoraġġixxu l-aggressjoni Ċiniża kontra l-gzira demokratika; jenfasizza l-kollaborazzjoni mat-Tajwan u l-ingranaġġ tal-għarfien espert u l-vantaġġ teknoloġiku tiegħu kontra t-theddid ċibernetiku Ċiniż, minhabba t-tħassib reġjonali u tal-UE dwar is-sigurtà; jilqa' l-ftehim reċenti bejn il-mexxejja taċ-Ċina u l-Istati Uniti biex jerġgħu jibdew komunikazzjonijiet bejn il-forzi militari ta' livell għoli;
51. Jinnota li porzjon kbir tal-infrastruttura Afrikana, inkluża l-infrastruttura ta' komunikazzjoni tagħha, gie ffinanzjat u mibni minn intrapriżi tal-Istat Ċiniż; jesprimi tħassib għall-fatt li huwa ċar li dan il-mudell Ċiniż huwa attraenti għal bosta pajjiżi li ma jistgħux jissodisfaw ir-rekwiziti tal-UE biex jaċċedu għal livelli ta' finanzjament ekwivalenti, b'hekk titkattar l-influenza Ċiniża askapitu tas-sħubijiet tal-UE; jemmen bis-sħiħ, f'dan il-kuntest, li l-UE għandha ssaħħaħ aktar il-kooperazzjoni tagħha mas-sħab Afrikani u żżid kemm il-viżibbiltà kif ukoll il-benefiċċji tangibbli tal-appoġġ tagħha għall-popolazzjoni lokali; jappella għal strateġija ta' sigurtà tal-UE fit-tul u li tħares 'il quddiem lejn iċ-Ċina, il-Mediterran u l-Afrika;
52. Jappella għal progress supplimentari fit-tiġib ulterjuri tas-sett ta' għodod ibridi tal-UE, li jindirizza speċifikament l-attivitajiet li jinvolve attakki ċibernetiċi u l-FIMI, u r-

reviżjoni tal-linji gwida ta' implimentazzjoni tas-sett ta' għodod għad-diplomazija ċibernetika tal-UE; jilqa' l-impenn stabbilit fil-Boxxla Strategika u l-Patt Ċivili l-gdid li jiġu pprovduti l-kapaċitajiet meħtieġa biex sal-2024 il-missjonijiet u l-operazzjonijiet tal-PSDK ikunu jistgħu jirrispondu għall-attakki ibridi, inklużi l-FIMI u ċ-ċibersigurtà, kif ukoll jiżviluppaw strateġija ta' komunikazzjoni koerenti u ċara; itenni l-ħtieġa urġenti li jiġu żgurati l-għarfien espert u l-kapaċità għal teknoloġiji siguri tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni għall-missjonijiet u l-operazzjonijiet kollha tal-PSDK għal komunikazzjoni sigura fil-post u mal-istituzzjonijiet kollha tal-UE; jilqa', f'dan ir-rigward, l-impenn tas-SEAE u tal-Istati Membri li, sal-2025, jimplementaw Sistema ta' Komunikazzjoni u Informazzjoni Rapida li tista' tiġi Varata biex tgħaqqad b'mod sigur il-kwartieri ġenerali tal-forza u tal-missjoni fit-territorju tal-operazzjonijiet ma' Brussell; jirrikonoxxi r-rwol importanti li se jkollhom teknoloġiji emergenti ta' tfixkil, bħall-computing kwantistiku u l-IA, f'dan ir-rigward; jistieden lis-SEAE u lill-Kummissjoni jżidu l-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni tagħhom ma' missjonijiet u operazzjonijiet oħra ta' shab u organizzazzjonijiet tal-istess fehma, inklużi l-Operazzjonijiet tan-Nazzjonijiet Uniti għaż-Żamma tal-Paci, fil-glieda kontra l-operazzjonijiet tal-FIMI f'dan il-qasam;

53. Jistieden lill-Istati Membri u lis-SEAE jtejbu l-istrateġija tagħhom u jieħdu azzjonijiet konkreti biex jinkludu b'mod sistematiku r-riżorsi finanzjarji u umani, għodod u taħriġ li għandhom l-għan li jiġġieldu t-theddid relatat mal-FIMI fid-delegazzjonijiet kollha tal-UE u l-missjonijiet u l-operazzjonijiet tal-PSDK bħala parti mill-mandat usa' tagħhom fil-pajjiżi ospitanti u r-reżiljenza tagħhom kontra t-theddid ibridu u l-FIMI; jitlob li jissahħu l-viżibbiltà u l-komunikazzjoni strateġika dwar il-benefiċċji, il-preżenza u r-rwol tal-missjonijiet tal-PSDK;
54. Jistieden lill-Istati Membri, lis-SEAE u lill-Kummissjoni jikkunsidraw li joħolqu struttura b'riżorsi tajbin u indipendenti inkarigata li tidentifika, tanalizza u tiddokumenta t-theddid tal-FIMI kontra l-UE kollha kemm hi, sabiex jiżiedu l-għarfien tas-sitwazzjoni u l-kondiviżjoni tal-intelligenza tat-theddid, u jiżviluppaw kapaċitajiet ta' attribuzzjoni u kontromiżuri fir-rigward tal-FIMI; iqis li din l-istruttura sservi bħala punt ta' referenza u centru speċjalizzat tal-għarfien biex tiffaċilita u trawwem l-iskambju operattiv bejn l-awtoritajiet tal-Istati Membri, l-istituzzjonijiet tal-UE u l-aġenziji tal-UE, kif ukoll biex tippermetti l-iskambju tal-aħjar prattiki ma' shab tal-istess fehma madwar id-dinja; jishaq li l-istruttura għandha tiċċara u ttejjeb ir-rwol tad-diviżjoni StratCom tas-SEAE u t-taskforces tagħha bħala l-korp strateġiku tas-servizz diplomatiku tal-UE u tipprevjeni d-duplikazzjoni tal-attivitajiet;
55. Jishaq li sabiex jiġu miġġielda t-theddidiet li qed jiżiedu u ż-żieda ta' narrattivi anti-Ewropej minn pajjiżi terzi fil-viċinat immedjat tal-UE, l-UE trid iżżid l-isforzi tagħha biex tipprovi appoġġ, taħriġ u bini tal-kapaċitajiet għal shab tal-istess fehma, inkluż billi tiġġield il-kampanji tal-FIMI; jitlob biex jiżiedu r-reżiljenza kontra d-diżinformazzjoni u l-kampanji ta' tfixkil imfassla biex jimminaw il-proċessi demokratiċi u joħolqu diviżjonijiet, u jheggu lill-pajjiżi kandidati jieħdu passi deċiżivi biex jindirizzaw id-diżinformazzjoni manipulattiva, il-propaganda malizzjuża u theddid ibridu ieħor; jappella għal miżuri strateġiċi u proattivi biex jiġġieldu it-theddid ibridu u jipprevjenu l-indħil ta' partijiet terzi fil-proċessi politiċi, elettorali u demokratiċi oħra tal-pajjiżi tal-adeżjoni, b'mod partikolari atti malizzjużi li għandhom l-għan li jimmanipulaw l-opinjoni pubblika u jdgħajfu l-integrazzjoni Ewropea;

56. Jikkundanna u huwa mħasseb dwar l-attivitajiet ibridi tal-gwerra tal-PMCs u tal-prokuri sponsorjati mill-Istat bħall-Grupp Wagner u gruppi armati oħra, il-milizji u l-prokuri fl-eżerċitar ta' influwenza f'diversi pajjiżi madwar id-dinja; jistieden lis-SEAE johlq inizjattiva ma' shab tal-istess fehma biex jiġġieldu kontra gruppi ta' atturi mhux statali u sponsorjati mill-Istat malizzjużi, bħal Wagner; jenfasizza li s-settijiet ta' għodod eżistenti tal-UE għandhom jinkludu tweġibiet, bħal sanzjonijiet, għal finanzjament minn stati mhux tal-UE jew għal kooperazzjoni ma' kumpaniji militari privati f'reġjuni vulnerabbli;
57. Jikkundanna l-politiki ta' aggressjoni, inkluż l-attakk militari ppjanat minn qabel tal-Ażerbajġan kontra Nagorno-Karabah; ifakkar li dan l-attakk isegwi xhur ta' għuħ u ta' iżolament organizzati tal-Armeni li jgħixu f'Nagorno-Karabash permezz tal-imblukkar tal-kuritur ta' Lachin; jissottolinja li l-hekk imsejha forzi taż-żamma tal-paċi Russi fuq il-post ma ħadu l-ebda azzjoni biex jipprevjenu jew itemmu l-imblukkar jew iwaqqfu l-attakk militari tal-Ażerbajġan kontra Nagorno-Karabah; jikkundanna l-appoġġ militari pprovdut minn pajjiżi terzi lill-Ażerbajġan; jinsab serjament imħasseb dwar il-konsegwenzi fuq il-popolazzjoni ċivili li jirrapprezentaw tindif etniku *de facto*; itenni l-fehma tiegħu li l-attakk imwettaq mill-Ażerbajġan ma jistax jibqa' mingħajr konsegwenzi, u jitlob lill-UE tieħu sanzjonijiet kontra l-awtoritajiet Azerbajġani responsabbli għal bosta ksur ta' waqfien mill-ġlied u tissospendi l-Memorandum ta' Qbil dwar l-Energija; jitlob lill-UE tissospendi n-negozjati dwar ftehim ta' shubija għid mal-Ażerbajġan fid-dawl ta' avvenimenti reċenti u s-sitwazzjoni drammatika tal-pajjiż dwar id-drittijiet tal-bniedem;
58. Jilqa' b'sodisfazzjon il-holqien ta' Missjoni ċivili tal-Unjoni Ewropea fl-Armenja (EUMA), li l-ghan tagħha hu li tgħin iżżid is-sigurtà fir-reġjun billi tnaqqas l-għadd ta' inċidenti fiż-żoni affettwati mill-kunflitt u tal-fruntiera fl-Armenja, li tnaqqas il-livell ta' riskji għall-popolazzjoni li tgħix f'tali żoni u b'hekk tikkontribwixxi għan-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet bejn l-Armenja u l-Ażerbajġan fil-prattika, filwaqat li fl-istess ħin iżżid il-viżibbiltà tal-UE fir-reġjun; jistieden lill-Kunsill iżid l-għadd ta' esperti skjerati bħala parti mill-EUMA, iżid il-kapaċità tal-missjoni u jestendi l-perjodu ta' żmien tal-iskjerament tagħha għal hames snin oħra u l-ambitu ġeografiku tagħha biex potenzjalment jinkludi l-fruntiera bejn l-Armenja u t-Turkija;
59. Jistieden lis-SEAE jkun lest jipprovdi l-assistenza teknika meħtieġa lill-Armenja permezz tal-istrument tal-EPF, sabiex l-Armenja terġa' tikkunsidra l-alleanzi militari attwali tagħha, peress li dan isaħħaħ ir-reżiljenza tal-Armenja fil-kuntest tal-iżgurar tas-sigurtà, l-indipendenza u s-sovranià u jwassal għal kooperazzjoni aktar komprensiva u msahħa fil-qasam tad-difiża bejn in-naħat; jitlob lis-SEAE jipprovdi, b'mod kunfidenzjali, ir-rapporti tal-EUMA dwar is-sitwazzjoni fuq il-post lill-Kumitat għall-Affarijiet Barranin tal-Parlament (AFET) u lis-Sottokumitat dwar is-Sigurtà u d-Difiża (SEDE);
60. Jistieden lill-Kunsill ikun lest jimponi sanzjonijiet immirati u individwali kontra l-awturi ta' aggressjoni, inkluż iżda mhux limitati għall-grupp politiku u militari tal-President Aliyev, u jissospendi l-importazzjonijiet taż-żejt u tal-gass mill-Ażerbajġan, fil-każ ta' kwalunkwe aggressjoni militari kontra l-integrità territorjali tal-Armenja mill-Ażerbajġan;
61. Jilqa' l-iskjerament tal-Missjoni ta' Shubija tal-PSDK tal-UE fir-Repubblika tal-

Moldova (EUPM Moldova), l-ewwel missjoni ċivili tal-PSDK li qatt saret u li hija ddedikata għat-tishih tar-reżiljenza tas-settur tas-sigurtà tal-Moldova fil-maniggar ta' krizijiet u fil-glieda kontra t-theddid ibridu; jissottolinja l-importanza ta' din il-Missjoni innovattiva tal-PSDK u jistieden lill-Istati Membri jipprovdu l-għarfien espert u l-kapaċitajiet meħtieġa għall-missjoni ta' appoġġ lill-Moldova fid-dawl tal-użu ta' gwerra ibrida mir-Russja; jistieden lis-SEAE jesplora l-holqien ta' missjonijiet simili għal pajjiżi kandidati, assoċjati u shab oħra, li għandhom l-għan li jżidu r-reżiljenza tagħhom kontra t-theddid ibridu, inklużi t-theddid ċibernetiku u l-FIMI;

62. Itenni l-appoġġ tal-UE għas-sovranità u l-integrità territorjali tar-Repubblika tal-Moldova u għall-isforzi fil-qafas tal-proċess ta' negozjati 5+2 biex tinstab soluzzjoni politika paċifika, dejjiema, komprensiva u politika għall-kunflitt tat-Tranznistrija, ibbażata fuq ir-rispett tas-sovranità u l-integrità territorjali tar-Repubblika tal-Moldova fil-fruntieri tagħha rikonoxxuti internazzjonalment, bi status speċjali għat-Tranznistrija, li tkun tiżgura l-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem anke fit-territorji li bħalissa ma humiex ikkontrollati mill-awtoritajiet kostituzzjonali; jesprimi tħassib li t-Tranznistrija għadha sservi bħala post ta' kenn sikur għat-traffikanti tal-bnedmin u għall-kriminalità organizzata, filwaqt li jirrikonoxxi li l-Missjoni tal-UE ta' Assistenza fil-Fruntiera bejn il-Moldova u l-Ukrajna (EUBAM) għandha rwol importanti biex tgħin halli jerga' jinfetaħ it-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija mit-Tranznistrija u pprevjeniet bosta operazzjonijiet ta' kutrabanu;
63. Jilqa' d-deċizjoni tal-Kunsill tal-4 ta' Mejju 2023 li jalloka EUR 40 miljun fl-ambitu tal-EPF biex jappoġġja l-Forzi Armati tar-Repubblika tal-Moldova u EUR 30 miljun biex jappoġġja l-Forzi tad-Difiża tal-Georgia; jishaq fuq il-htieġa li jizdied aktar l-appoġġ għal dawn il-pajjiżi shab, skont il-htigijiet tagħhom;
64. Jikkundanna bil-qawwa l-okkupazzjoni illegali tar-reġjuni tal-Georgia tal-Abkażja u tat-Tskhinvali/tal-Ossezja tan-Nofsinhar mill-Federazzjoni Russa u jishaq li l-Federazzjoni Russa qed tkompli bl-okkupazzjoni illegali tagħha u bil-kontroll effettiv fuq it-territorji okkupati tal-Georgia permezz tal-preżenza militari tagħha, l-installazzjoni kontinwa ta' ċnut tal-fildiferru mxewwek u barrieri artifiċjali oħra tul il-linja ta' okkupazzjoni, detenzjonijiet illegali frekwenti u htif ta' ċittadini mill-Georgia u ksor iehor tad-drittijiet tal-bniedem fuq il-post; jistieden lill-Federazzjoni Russa tissodisfa l-obbligi internazzjonali tagħha skont il-ftehim ta' waqfien mill-ġlied medjat mill-UE tat-12 ta' Awwissu 2008, b'mod partikolari l-obbligu tagħha li tirtira l-persunal militari u ta' sigurtà kollu tagħha mit-territorji okkupati Georgjani u tippermetti l-istabbiliment ta' mekkaniżmi ta' sigurtà internazzjonali fihom, u tippermetti lill-Missjoni ta' Monitoraġġ tal-Unjoni Ewropea (EUMM) aċċess mingħajr xkiel għat-territorju kollu Georgjan skont il-mandat tagħha; itenni l-appelli tiegħu lill-UE biex tkompli ssegwi l-impenn tagħha għar-riżoluzzjoni paċifika tal-kunflitt bejn ir-Russja u l-Georgia billi tuża b'mod effettiv l-istrumenti kollha disponibbli, inkluż ir-Rappreżentant Speċjali għall-Kawkasu tan-Nofsinhar u l-krizi fil-Georgia, id-Diskussjonijiet Internazzjonali ta' Ġinevra, il-Mekkanizmi għall-Prevenzjoni u r-Rispons għall-Inċidenti, il-EUMM, u l-politika tagħha tan-nuqqas ta' rikonoxximent u involviment; jilqa' l-assistenza tal-UE lill-Georgia fl-ambitu tal-EPF u jappella lill-UE biex timpenja ruħha aktar fil-kooperazzjoni fis-sigurtà mal-Georgia fl-oqsma prijoritarji identifikati fil-Boxxla Strategika, b'mod partikolari biex issaħħaħ ir-reżiljenza tas-settur tas-sigurtà tal-Georgia fil-qasam tal-gestjoni tal-krizijiet, jigi miġġieled it-theddid ibridu u jittejbu l-kapaċitajiet tad-difiża;

65. Jilqa' l-estensjoni tal-mandat u jissottolinja l-importanza tal-ħidma tal-EUFOR Althea fil-Bożnija-Ħerzegovina fit-taħriġ u fl-appoġġ tal-forzi armati tal-Bożnija-Ħerzegovina (AFBiH); jilqa', barra minn hekk, il-kuntratt ta' kooperazzjoni u taħriġ għall-2023 konkluż bejn l-AFBiH u l-EUFOR; jistieden lill-Bożnija-Ħerzegovina taħdem biex tiffirma unitajiet multietniċi tal-AFBiH; ifakkar fl-impenn tal-UE li tappoġġja l-bini tal-kapaċitajiet għad-difiża tal-Bożnija-Ħerzegovina, b'mod partikolari permezz tal-allokazzjoni ta' EUR 20 miljun li saret s'issa permezz tal-EPF; jappoġġja l-estensjoni tal-mandat tal-EUFOR Althea mill-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU bhala missjoni stabbilita u ppruvata; jikkundanna bil-qawwa kwalunkwe retorika diviżiva u/jew seċessjonista li tikkontribwixxi aktar biex tiżdied il-vulnerabbiltà tal-pajjiż u jenfasizza li l-istatus ta' pajjiż kandidat huwa opportunità u obbligu għar-rappreżentanti eletti tal-Bożnija-Ħerzegovina biex jissodisfaw l-aspettattivi taċ-ċittadini u jtejbu b'mod konkret il-ħajja ta' kuljum tal-persuni ordinarji; jappella għat-tiħiħ ulterjuri tal-EUFOR Althea, b'mod partikolari permezz tal-iskjerament ta' truppi u assi ulterjuri, kif ukoll permezz tal-ħolqien ta' preżenza kredibbli fid-Distrett ta' Brčko;
66. Jilqa' l-livelli għoljin ta' allinjament mal-PESK miksuba mill-biċċa l-kbira tal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent, bl-eċċezzjoni rilevanti tas-Serbja; jappella għall-parteciġazzjoni sinifikattiva tal-Balkani tal-Punent fl-inizjattivi tal-UE għall-iżvilupp kooperattiv u l-akkwist ta' kapaċitajiet ta' difiża; jappella għall-konklużjoni tal-arranġamenti amministrattivi bejn l-EDA u l-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent li għadhom ma laħqux dan l-istadju importanti; jilqa' l-preżenza kontinwa tal-Forza tal-Kosovo (KFOR) fil-Kosovo u jistieden lill-Missjoni tal-UE għall-Istat tad-Dritt fil-Kosovo (EULEX) biex issaħħaħ il-kooperazzjoni tagħha mal-KFOR halli tipprevjeni lil gruppi kriminali organizzati, gruppi paramilitari u forzi oħra ta' tfixkil milli jiddestabilizzaw il-Kosovo;
67. Jirrikonoxxi d-dritt ta' Iżrael għall-awtodifiża, kif minqux fid-dritt internazzjonali u ristrett minnu, u jenfasizza li l-azzjonijiet ta' Iżrael iridu għalhekk jikkonformaw strettament mad-dritt umanitarju internazzjonali; itenni l-appoġġ qawwi tal-UE għall-ħidma tal-Qorti Kriminali Internazzjonali; jissottolinja l-importanza li ssir distinzjoni bejn il-poplu Palestinjan u l-aspirazzjonijiet legittimi tiegħu minn naħa, u l-organizzazzjoni terroristika tal-Hamas u l-atti ta' terroriżmu tagħha min-naħa l-oħra; jappella għall-ftuħ ta' kurituri biex tiġi pprovduta għajjnuna umanitarja liċ-ċivili fl-Istrixxa ta' Gaża u li dawn jinżammu miftuħa b'mod permanenti; itenni l-appoġġ mingħajr kundizzjonijiet tiegħu għal soluzzjoni negozjata ta' żewġ stati abbażi tal-linji tal-1967 b'żewġ stati sovrani, demokratiċi li jgħixu magħnib xulxin fil-paċi u fis-sigurtà garantita, b'Ġerusalemm bhala l-kapitali taż-żewġ stati, u b'rispett sħiħ tad-dritt internazzjonali; jappella għal investigazzjoni bir-reqqa dwar ir-rwol tal-Iran, tal-Qatar u tar-Russja fil-finanzjament u fl-appoġġ tat-terroriżmu fir-reġjun; ma jaqbilx bis-sħiħ u jesprimi d-dispaċir tiegħu għad-dikjarazzjonijiet reċenti magħmula mill-President tat-Turkija li fihom iddikjara b'mod ħazin li l-Hamas mhijiex organizzazzjoni terroristika;
68. Jappoġġja l-ħidma li għaddejja mill-Missjoni tal-UE għall-Pulizija u l-Istat tad-Dritt għat-territorju Palestinjan okkupat (EUPOL COPPS) u l-Missjoni tal-UE ta' Assistenza fil-Fruntieri f'Rafah biex jassistu fir-riforma tas-settur tas-sigurtà u tal-ġustizzja tal-Awtoritajiet Palestinjani u fil-ġestjoni integrata tal-fruntieri; jesprimi l-apprezzament tiegħu għall-uffiċjali u għall-persunal tal-missjonijiet li għadhom jaħdmu f'kundizzjonijiet diffiċli ħafna; jistieden lis-SEAE u lill-Istati Membri jirrieżaminaw il-mandati taż-żewġ missjonijiet u jsaħħu r-rwol futur tagħhom, fid-dawl tas-sitwazzjoni attwali u l-pożizzjoni unika tagħhom fejn iżommu djalogu kemm mal-Istat ta' Iżrael kif

ukoll mal-Awtorità Palestinjana, fi sforz biex jissahħu l-isforzi ta' paċi tal-UE;

69. Jilqa' l-komunikazzjoni kongunta dwar il-politika tal-UE dwar id-difiża ċibernetika u jistieden lill-Istati Membri jibqgħu impenjati u jimplimentaw is-sett ambizzjuż iżda realistiku ta' azzjonijiet proposti mill-Kummissjoni, inkluża l-proposta għal att dwar iċ-ċibersolidarjetà biex tissahħah il-kapaċità tagħhom li jidentifikaw u jirrispondu għat-thedd id u l-incidenti taċ-ċibersigurtà fl-UE, iżda wkoll biex isahħu l-kondiviżjoni tal-informazzjoni u jappoġġjaw il-produzzjoni ta' intelligence ta' kwalità għolja flimkien ma' pjattaformi, riżorsi u finanzjament dedikati; jinnota li l-kooperazzjoni reċiproka bejn l-Istati Membri tal-UE, kif ukoll mal-alleati u s-sħab tagħna madwar id-dinja, hija essenzjali għaċ-ċibersigurtà tagħna; ihegġeġ biex wiehed joqgħod attent meta jikkondividi d-data, li għandha tkun disponibbli biss għas-sħab bl-istess valuri, filwaqt li l-ġestjoni u l-infrastruttura għandhom jiġu fdati lil kumpaniji u fornituri ta' servizzi fdati; jinnota, f'dan ir-rigward, li l-użu tat-teknoloġija ta' Huawei fl-iżvilupp tal-5G jimmina serjament ir-reziljenza ċibernetika tal-UE;
70. Jappella għat-tishih tar-reziljenza u l-kapaċitajiet tal-istituzzjonijiet tal-UE fil-ġlieda kontra ċ-ċiberattakki, li hija kwistjoni importanti ta' sigurtà, b'mod partikolari qabel l-elezzjonijiet tal-UE;
71. Jitlob li l-Unjoni tiehu miżuri effettivi biex tipproteġi l-infrastruttura kritika Ewropea, il-ktajjen tal-provvista ta' valur u l-istituzzjonijiet demokratiċi minn theddid ibridu; jappella lill-UE tistabbilixxi sistemi effettivi ta' monitoraġġ u sorveljanza għall-infrastruttura kritika bħall-pipelines u l-kejbils tal-fibra ottika biex tiżgura l-prevenzjoni u l-identifikazzjoni malajr tal-attakki;
72. Jilqa' s-sejbiet u l-livell għoli ta' ambizzjoni fir-rakkomandazzjonijiet proposti fl-istrateġija spazjali l-ġdida tal-UE fil-qasam tas-sigurtà u d-difiża; iqis li l-aċċess sikur, sigur u awtonomu għall-ispazju huwa aspett kritiku tas-sigurtà u d-difiża tal-UE, kif muri mill-importanza tiegħu fil-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna; jilqa', f'dak ir-rigward, il-proposta stabbilita fl-istrateġija għat-tfassil ta' dokument ta' analiżi tat-theddid spazjali annwali klassifikat;
73. Ifakkar fil-ħtieġa ta' titjib fil-kondiviżjoni tal-intelligence u fl-iskambju tal-informazzjoni fost l-Istati Membri u l-istituzzjonijiet tal-UE, inkluż il-Parlament, biex jittejjeb l-għarfien tas-sitwazzjoni, jiġi antiċipat aħjar, miġġieled it-theddid għas-sigurtà kollettiv u jiġi influwenzat aħjar it-tfassil tal-politika; jisħaq fuq il-ħtieġa li jittejbu l-protokoll tas-sigurtà tas-servizzi li jaħdmu fuq l-intelligence u/jew b'informazzjoni sensittiva fl-UE; jistieden lir-Rappreżentant Għoli u Viċi President u lill-Istati Membri jsahħu l-Kapaċità Unika ta' Analizi tal-Intelligence (SIAC) u ċ-Ċentru Satellitari tal-Unjoni Ewropea (SatCen); itenni l-appell għall-iskjerament tal-kapaċitajiet ta' intelligence fil-missjonijiet u l-operazzjonijiet kollha tal-PSDK, li jipprovdi informazzjoni pprovdata liċ-Ċentru tal-Intelligence u tas-Sitwazzjonijiet tal-UE (EU INTCEN), l-EUMS u s-CPCC; jissottolinja l-importanza ta' komunikazzjonijiet siguri għal intelligence affidabbli u jilqa' l-isforzi biex jiġu ssimplifikati r-regoli u r-regolamenti tas-sigurtà f'dan ir-rigward biex is-sistemi tal-informazzjoni, tal-infrastruttura u tal-komunikazzjoni jiġu protetti aħjar mill-interferenza u mill-attakki barranin; jistieden lill-Istati Membri jsahħu l-INTCEN tal-UE bħala korp effettiv għall-kondiviżjoni tal-intelligence sabiex l-intelligence tiġi kondiviża b'mod sikur, tiġi

fformulata kultura strateġika komuni u tiġi pprovduta informazzjoni strateġika ħalli jiġu antiċipati u indirizzati aħjar il-kriżijiet fl-UE u barra minnha;

Il-Boxxla Strateġika: “NISTABBILIXXU SHUBJIJET”

74. Jesprimi t-thassib serju tiegħu dwar is-sitwazzjoni diffiċli u serja fis-Saħel, wara bosta kolpi ta' stat, bħal fin-Niġer, fil-Mali u fil-Burkina Faso, iżda wkoll fis-Sudan; jiddeplora l-kolp ta' stat militari tas-26 ta' Lulju 2023 fin-Niġer u jappella għar-rilaxx immedjat u mingħajr kundizzjonijiet tal-President Mohamed Bazoum, il-familja tiegħu u dawk kollha miżmuma b' mod arbitrarju, u li jitwaqqgħu l-akkużi kontrih; jitlob r-riintegrazzjoni immedjata tal-President elett b' mod demokratiku Bazoum u r-restawr tal-ordni kostituzzjonali;
75. Ifakkar li l-istabbiltà fis-Saħel għandha riperkussjonijiet diretti fuq is-sigurtà u l-istabbiltà fl-Ewropa; jissottolinja li l-UE u l-Istati Membri tagħha jeħtieġ li jevalwaw mill-ġdid il-politika tagħhom rigward ir-reġjun strateġiku tas-Saħel u jitghallmu mill-iżbalji tal-passat, speċjalment fir-rigward tar-Russja, iżda wkoll fir-rigward tal-ħtieġa li jiġu inklużi approċċi olistiċi għall-mod li bih dawn il-politiki jindirizzaw varjabbli soċjali, ekonomiċi u ta' żvilupp fit-tul; iqis li huwa meħtieġ, f'dan l-isfond, li jiġu pprovduti riżorsi adegwati lis-shab Afrikani; jistieden lis-SEAE u lill-Istati Membri jiżguraw li l-politiki ta' sigurtà tagħhom iqisu l-aspetti reġjonali u lokali, inkluż permezz ta' djalogu mal-popolazzjoni lokali, mas-soċjetà ċivili u mal-awtoritajiet eletti b' mod demokratiku u mal-organizzazzjonijiet reġjonali meta jkun possibbli, filwaqt li jirrispettaw il-prinċipju ta' “soluzzjonijiet Afrikani għall-problemi Afrikani”; jirrikonoxxi li d-diversi missjonijiet internazzjonali għadhom ma laħqux l-għan primarju tagħhom ta' paċi dejjiema fir-reġjun; jilqa' t-thabbira tar-Rappreżentant Għoli u Viċi President dwar ir-reviżjoni tal-istrateġija tal-UE fir-rigward tas-Saħel; jitlob li din ir-reviżjoni ssir malajr kemm jista' jkun u li jissahħah aktar l-istatus tal-missjonijiet tal-PSDK fir-reġjun;
76. Jappoġġja bis-shiħ id-deċiżjonijiet meħuda mill-ECOWAS u mill-UA b' rispons għall-kolp ta' stat u jistieden lill-Istati Membri u lis-SEAE jesploraw kif jistgħu jgħinuhom b' mod effettiv fl-isforzi tagħhom meta jkun possibbli;
77. Jikkundanna l-preżenza ta' PMCs u/jew ta' prokuri sponsorjati mill-Istat, bħall-Grupp Wagner li kellu rwol ta' destabilizzazzjoni fir-reġjun tas-Saħel u appoġġja diversi reġimi repressivi f'tentattiv li tiżdied l-influenza Russa fl-Afrika; iqis li l-kolpi ta' stat kollha huma r-riżultat ta' kawzi multidimensjonali varji li mhumiex identiċi f'kull pajjiż u għalhekk jirrikjedu kunsiderazzjonijiet bir-reqqa; huwa maħsud madankollu bl-espressjonijiet ta' sentimenti anti-Ewropej b' saħħithom f'ċerti pajjiżi u jistieden lill-Istati Membri u lis-SEAE jikkunsidraw li jżidu l-kuntatt bejn il-persuni permezz ta' skambji aktar mill-qrib mal-popolazzjonijiet lokali u mal-awtoritajiet nazzjonali, komunikazzjoni strateġika aktar immirata bil-lingwi lokali biex jiġu miġġielda l-effetti negattivi u jiġi indirizzati b' mod onest il-passat kolonjali tagħhom fejn meħtieġ;
78. Ihegġeg lis-SEAE jkompli l-progress li diġà sar mill-Missjoni ta' Tahriġ Militari tal-Unjoni Ewropea fil-Mozambique (EUTM Mozambique) fir-rispons għat-theddida terroristika li qed tikber f' Cabo Delgado u fit-tahriġ tal-forzi tal-Mozambique fuq il-post; għadu mħasseb dwar ir-riskju li din it-theddida tinfirex fiż-żona; jappella għal azzjoni immedjata biex tithaffef il-kunsinna ta' tagħmir mhux letali;

79. Jissottolinja li mill-ħames missjonijiet ta' taħriġ tal-UE (EUTM) u mill-missjonijiet ta' sħubija militari (EUMPM) fl-Afrika, tlieta minnhom (ir-Repubblika Ċentru-Afrikana, il-Mali, in-Niġer) issa qed jipproċedu b'pass ħafna aktar bil-mod jew ġew uffiċjalment sospiżi; jirrimarka wkoll li xi missjonijiet ċivili li jipprovdu assistenza lill-forzi tas-sigurtà domestiċi huma wieqfa (EUCAP Sahel Mali) jew qed jiffunzjonaw ħażin (EUAM RCA); jissottolinja l-ħtieġa urgenti li l-persunal skjerat ikollu aċċess għal għodod, taħriġ, tagħmir u riżorsi li jippermettulu jipprovdu informazzjoni u intelligence lill-UE u lill-Istati Membri tagħha; iqis li l-kunċett ta' appoġġ jibqa' essenzjali fil-missjonijiet ta' taħriġ sabiex jippermetti lill-konsulenti Ewropej jivverifikaw bl-aktar mod preċiż possibbli, fil-prattika, jekk il-programmi ta' taħriġ ikunux twettqu kif suppost u jekk humiex konformi mal-ħtiġijiet operazzjonali tal-forzi armati lokali;
80. Jistieden ukoll lis-SEAE u lill-Istati Membri jeżaminaw mill-qrib il-mandat tal-missjonijiet kollha tal-PSDK fl-Afrika, inkluża t-terminazzjoni potenzjali tagħhom jekk ikun meħtieġ, bil-għan li jipprovdu għanijiet u stadji importanti li jistgħu jintlaħqu għal kull missjoni fid-dawl tal-kuntest politiku attwali, kif ukoll li jesploraw jekk dawn il-missjonijiet jistgħux jiġu emendati sabiex jaqdu b'mod aktar effettiv strategija tal-UE multidimensjonali u mfassla apposta ġdida fis-Sahel u fl-Afrika, bħala parti mill-approċċ integrat tagħha;
81. Jiddeplora n-nuqqas kontinwu ta' appoġġ minn għadd kbir ta' pajjiżi Afrikani għal riżoluzzjoni ta' Assemblea Generali tan-NU li tikkundanna lir-Russja, li tappoġġja l-integrità territorjali tal-Ukrajna u tappella għall-paċi;
82. Jilqa' l-aġġornament tal-Istrategija Marittima u tal-Pjan ta' Azzjoni tal-UE u l-impenn li jissahħaħ ir-rwol tal-Unjoni bħala fornitur tas-sigurtà marittima internazzjonali; jilqa' l-fatt li r-rieżami jinkludi t-tiżiħ tal-operazzjonijiet navali attwali; huwa kuntent li l-aġġornament jipproponi li jiġu esplorati żoni ġodda ta' interess fuq il-baħar li fihom jiġi implimentat il-kunċett tas-CMP abbażi tal-esperjenza miksuba fil-Golf tal-Guinea u fl-Oċean Indjan tal-Majjistral; jistieden lill-Istati Membri jinvolvu ruħhom b'mod attiv f'dawk l-inizjattivi u jibnu l-kapaċitajiet navali militari tagħhom bil-għan li jtejbu l-preżenza u l-vizibbiltà tal-UE fil-Mediterran, fil-Baħar l-Iswed, fl-Atlantiku, fl-Indo-Paċifiku u fis-settur marittimu globali;
83. Jenfasizza l-ħtieġa li tiġi żgurata s-sigurtà tar-reġjun tal-Baħar l-Iswed billi tingħata għajnuna fit-tneħħija tal-mini fl-ilma baħar tal-Ukrajna u biex l-Istati Membri jiġu mhegġa joffru eżerċizzji ta' taħriġ f'dan ir-rigward b'enfasi fuq l-iżvilupp ta' kapaċitajiet ta' kejl kontra l-mini marittimi u l-protezzjoni kritika tal-infrastruttura ta' qiegħ il-baħar;
84. Jishaq li, minħabba t-tensjonijiet marittimi ġeopolitiċi li qed jikbru, l-UE jeħtigilha tiżgura l-libertà tan-navigazzjoni, is-sikurezza tal-linji marittimi ta' komunikazzjoni u tal-bastimenti u l-ekwipaġġi tagħha, l-infrastruttura offshore u l-azzjoni kontra s-sajd illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat u tiżgura li l-fruntieri marittimi esterni tagħha jiġu mmonitorjati b'mod effettiv sabiex jiġu pprevenuti attivitajiet illegali; jishaq fuq il-ħtieġa li tiżdied il-kooperazzjoni bejn l-UE u n-NATO dwar is-sigurtà marittima sabiex jiġu koperti l-kwistjonijiet kollha ta' interess reċiproku f'dan il-qasam;
85. Jishaq li, minħabba t-tensjonijiet ġeopolitiċi dejjem jikbru fuq il-baħar, l-UE jeħtigilha tiżgura li l-fruntieri marittimi esterni tagħha jiġu mmonitorjati b'mod effettiv ħalli jiġu

pprevenuti attivitajiet illegali; jesprimi dispjaċir li minkejja l-qafas ta' miżuri restrittivi stabbilit mill-UE fil-11 ta' Novembru 2019, bhala rispons għall-attivitajiet ta' thaffir illegali tat-Turkija fil-Lvant tal-Mediterran, dawn komplew;

86. Jilqa' l-vot tat-Turkija favur il-kundanna tal-gwerra Russa ta' aggressjoni kontra l-Ukrajna fl-Assemblea Ġenerali tan-NU u l-impenn tagħha għas-sovranià u l-integrità territorjali tal-Ukrajna, iżda fl-istess hin, jiddeplora l-fatt li ċ-ċirkomvenzjoni tas-sanzjonijiet tal-UE mit-Turkija jimmina l-effettività tagħhom u jistieden lill-Kummissjoni teżamina dan; itenni l-appell tiegħu lit-Turkija biex tallinja ruhha mas-sanzjonijiet tal-UE kontra r-Russja;
87. Jesprimi dispjaċir, filwaqt li jirrikonoxxi li t-Turkija hija pajjiż ta' rilevanza strateġika, għall-pożizzjonijiet u l-politiki tat-Turkija f'ċerti żoni ta' thassib għall-UE u fil-viċinati tagħha, li jheddu l-paċi, is-sigurtà u l-istabbiltà reġjonali; jikkundanna bil-qawwa l-attivitajiet illegali tat-Turkija f'Ċipru, bhall-ksur kontinwu tar-riżoluzzjonijiet 550(1984) u 789(1992) tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU, li jstiednu lit-Turkija tittrasferixxi ż-żona ta' Varosha lill-abitanti legali tagħha taht l-amministrazzjoni temporanja tan-NU, u l-attakki reċenti kontra l-forzi taż-żamma tal-paċi tan-NU fiż-żona ta' lqugħ qrib il-villaġġ bikomunali ta' Pyla/Pile; jiddenunzja l-appell tal-President Tork Recep Tayyip Erdogan biex il-komunità internazzjonali tirrikonoxxi l-entità seċessjonista f'Ċipru okkupat, u b'hekk jiġu abbandunati r-riżoluzzjonijiet rilevanti tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU li jappellaw għal federazzjoni bikomunitarja u biżonali b'personalità ġuridika internazzjonali unika, sovranià unika, ċittadinanza unika u ugwaljanza politika li hija wkoll f'konformità mal-*acquis* tal-UE;
88. Jiddeplora l-fatt li minkejja l-isforzi ta' tnaqqis tat-tensjoni, it-Turkija tkompli bl-azzjonijiet provokattivi unilaterali tagħha u n-nuqqas ta' konformità mar-riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU dwar l-embargo fuq l-armi fil-konfront tal-Libja fir-rigward tal-operazzjoni IRINI, li tikser id-dritt internazzjonali, inklużi l-UNCLOS u d-drittijiet sovrani tal-Istati Membri tal-UE, b'mod partikolari l-Greċja u Ċipru, fil-Lvant tal-Mediterran; jinnota li t-Turkija hija dejjem aktar preżenti f'oqsma fejn l-UE għandha interessi ewlenin fil-qasam tas-sigurtà u tal-missjonijiet tal-PSDK, u jstieden lit-Turkija toqgħod lura milli timmina l-interessi u l-missjonijiet tal-UE f'dawn l-oqsma; itenni l-kundanna tiegħu tal-iffirmar taż-żewġ memoranda ta' qbil bejn it-Turkija u l-Libja dwar kooperazzjoni komprensiva fl-oqsma militari u tas-sigurtà u dwar id-delimitazzjoni taż-żoni marittimi, li huma interkonnessi u jikkostitwixxu ksur ċar tad-dritt internazzjonali, tar-riżoluzzjonijiet rilevanti tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti u tad-drittijiet sovrani tal-Istati Membri tal-UE;
89. Jišhaq fuq il-htieġa urġenti li jiżdied b'mod sinifikanti l-investment fil-kontroll tal-armi, in-nonproliferazzjoni u d-diżarm fil-livelli reġjonali u globali, b'mod partikolari fl-approċċi multilaterali; jišhaq fuq il-htieġa ta' trasparenza u konverġenza akbar fil-livell nazzjonali u Ewropew dwar l-esportazzjonijiet tal-armi; jstieden lill-Istati Membri jikkonformaw bis-siħ mal-Požizzjoni Komuni 2008/944/PESK, tat-8 ta' Dicembru 2008 li tiddefinixxi regoli komuni li jirregolaw il-kontroll tal-esportazzjonijiet ta' teknoloġija u tagħmir militari kif emendata mid-Deciżjoni tal-Kunsill (PESK) 2019/1560; jirrikonoxxi l-kompetenzi tal-Istati Membri fil-politiki tagħhom tal-akkwist fis-settur tad-difiża;
90. Jafferma mill-ġdid l-appoġġ siħh tiegħu għall-impenn tal-UE u l-Istati Membri tagħha

għat-Trattat dwar in-Nonproliferazzjoni tal-Armi Nukleari bħala l-pedament tar-reġim tan-nonproliferazzjoni u d-dizarm nukleari; jinsisti fuq il-ħtieġa li jiġi żgurat li l-UE jkollha rwol b'saħħtu u kostruttiv fl-iżvilupp u fit-tiħiħ tal-isforzi globali għan-nonproliferazzjoni bbażati fuq ir-regoli u l-arkitettura tal-kontroll tal-armi u tad-dizarm;

91. Jenfasizza li l-UE jeħtiġilha tiżviluppa aktar il-kapaċitajiet tagħha stess fl-oqsma kollha biex tippoteġi s-sovranità tal-Istati Membri kollha, iżda twitti wkoll it-triq għat-trasferiment tal-piż fit-tul bl-UE li tieħu aktar responsabbiltà għad-difiża tagħha filwaqt li ttejjeb il-kooperazzjoni tas-sigurtà tagħha man-NATO u ma' shab tal-istess fehma madwar id-dinja; jilqa' l-istabbiliment tal-Forum Schuman għas-Sigurtà u d-Difiża bħala pjattaforma ta' skambju fost is-shab abbażi tal-ugwaljanza u l-apprezzament reċiproku;
92. Jissottolinja, bl-aktar mod qawwi, l-importanza tal-alleanza bejn l-UE u l-Istati Uniti, li hija bbażata fuq il-valuri kondiviżi tad-demokrazija, tal-libertà u tal-istat tad-dritt; japprezza l-impenn u l-involvement qawwi tal-Istati Uniti għad-difiża territorjali tal-Ewropa, speċjalment fid-dawl tal-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna li thedded il-kontinent kollu; jilqa' b'sodisfazzjon kbir is-shubija intensifikata mal-Istati Uniti, speċjalment l-iffirmar ta' arrangament amministrattiv bejn l-EDA u d-Dipartiment tad-Difiża tal-Istati Uniti (DoD) f'April 2023, id-djalogi bejn l-UE u l-Istati Uniti dwar is-sigurtà u d-difiża, kif ukoll dwar iċ-Ċina; jitlob li l-UE tkompli l-kooperazzjoni attiva tagħha mal-Istati Uniti fil-qafas tad-djalogu strateġiku bejn l-UE u l-Istati Uniti dwar is-sigurtà u d-difiża, bħal dwar inizjattivi reċiproċi ta' sigurtà u difiża, id-dizarm u n-nonproliferazzjoni, l-impatt ta' teknoloġiji ta' tfixkil, it-tibdil fil-klima, it-theddid ibridu, id-difiża ċibernetika, il-mobbiltà militari, il-ġestjoni tal-kriżijiet u r-relazzjonijiet ma' kompetituri strateġiċi;
93. Jinnota l-importanza ta' kollaborazzjoni akbar fil-produzzjoni u fl-akkwist tal-prodotti tad-difiża, inkluż permezz ta' aċċess indaqs għas-suq għall-industrija tad-difiża; jilqa', f'dan ir-rigward, l-isforzi li għamlet l-UE biex ittejjeb il-kapaċitajiet ta' difiża tagħha stess u tieħu responsabbiltà akbar għad-difiża tagħha stess;
94. Itenni l-appelli tiegħu għal kooperazzjoni istituzzjonalizzata dwar is-sigurtà u d-difiża mar-Renju Unit, inkluż permezz ta' kollaborazzjoni aktar mill-qrib dwar il-kondiviżjoni tal-informazzjoni, il-mobbiltà militari, l-inizjattivi reċiproċi ta' sigurtà u difiża, il-ġestjoni tal-kriżijiet, iċ-ċibersigurtà, it-theddid ibridu, il-FIMI u r-relazzjoni tagħna ma' kompetituri strateġiċi komuni; ihegġeġ lir-Renju Unit jikkollabora serjament mal-UE dwar sfidi strateġiċi urġenti; ihegġeġ lir-Rappreżentant Għoli u Viċi President jistieden lir-Renju Unit għal laqgħat informali tal-Kunsill tal-ministri tal-affarijiet barranin (u tad-difiża) biex jiskambjaw fehmiet dwar kwistjonijiet ta' tħassib komuni, filwaqt li tiġi protetta bis-shiħ l-awtonomija tal-proċess tat-tehid ta' deċiżjonijiet tal-UE;
95. Jissottolinja l-importanza tad-dimensjoni tas-shubija tal-Boxxla Strateġika fit-tiħiħ tal-kooperazzjoni bejn l-UE u l-alleati u s-shab tagħha tal-istess fehma madwar id-dinja sabiex jiġu miġġielda l-istrateġiji barranin li għandhom l-għan li jimminaw l-UE u li jiddestabbilizzaw l-ordni internazzjonali bbażata fuq ir-regoli; jilqa' t-tielet dikjarazzjoni kongunta tant mistennija dwar il-kooperazzjoni bejn l-UE u n-NATO li kkonfermat li l-UE u n-NATO huma shab essenzjali li għandhom valuri komuni u

interessi strateġiċi u li jaħdmu b'komplementarjetà biex jiżguraw li l-alleati tan-NATO jibbenefikaw minn pilastru Ewropew b'saħħtu fin-NATO; jappella, b'mod partikolari, għal sinerġiji u koerenza bejn il-Kunċett Strateġiku tan-NATO u l-Boxxla Strateġika tal-UE, b'mod partikolari fl-oqsma tal-ġlieda kontra l-aggressjoni Russa, il-mobbiltà militari, il-gwerra ibrida u ċibernetika, inklużi l-kampanji FIMI, is-sigurtà marittima globali, il-ġlieda kontra t-theddid tradizzjonali, bħat-terroriżmu, u l-ġhoti ta' appoġġ lis-shab;

96. Jilqa' l-adeżjoni tal-Finlandja man-NATO; jiddeplora bil-qawwa d-dewmien tar-ratifika tal-adeżjoni tal-Iżvezja man-NATO; jiddenunzja f'dan il-kuntest, barra minn hekk, it-tentattivi biex jiġu mminati l-libertajiet demokratiċi fl-Istati Membri tal-UE permezz tal-istrumentalizzazzjoni tal-ġhoti ta' kunsens għall-adeżjoni tal-Iżvezja man-NATO; jieħu nota li t-Turkija finalment qablet fl-10 ta' Lulju 2023 li tibgħat il-Protokoll ta' Adeżjoni tal-Iżvezja man-NATO lill-Assemblea Nazzjonali Prinċipali tagħha u li taħdem mill-qrib mal-Assemblea biex tiżgura r-ratifika; jesprimi dispjaċir, madankollu, li dan il-proċess għadu pendent u li ma hemm l-ebda skeda ta' żmien ċara, kif inhu l-każ fl-Ungerija; ihegġeġ lill-Ungerija u t-Turkija biex jirratifikaw is-shubija tal-Iżvezja man-NATO mingħajr dewmien ulterjuri; ihegġeġ lill-awtoritajiet Torok iwettqu l-wegħda tagħhom ta' shubija aktar kostruttiva fin-NATO, inkluż fil-Lvant tal-Mediterran;
97. Jilqa' l-komunikazzjoni kongunta dwar pjan ta' azzjoni dwar il-mobbiltà militari 2.0 bħala kontribut ewlieni għat-tishih tas-sigurtà Ewropea, kif rikonoxxut fil-Boxxla Strateġika; jenfasizza l-adozzjoni mhaffa ta' proġetti infrastrutturali tat-trasport b'uzu doppju wara l-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna; ifakkar fl-importanza li tiġi żgurata d-disponibbiltà suffiċjenti tar-riżorsi finanzjarji biex jitkompla l-proġett fis-snin li ġejjin;
98. Jissottolinja l-importanza li jiġu żviluppati djalogi dwar is-sigurtà u d-difiża ma' shab madwar id-dinja, b'mod partikolari fil-Balkani tal-Punent u fis-Shubija tal-Lvant, iżda wkoll ma' shab ewlenin f'żoni marittimi strateġiċi bħal dawk li jestendu mill-Viċinat tan-Nofsinhar u r-reġjun Indo-Paċifiku, mill-kosta tal-Lvant tal-Afrika għall-Paċifiku tan-Nofsinhar u l-Lvant Imbiegħed; jappella għall-approfondiment tal-kooperazzjoni militari u fil-qasam tas-sigurtà mal-pajjiżi fil-viċinat Ewropew immedjat billi tissaħħa id-dimensjoni tas-sigurtà u jissaħħu d-djalogi dwar il-politika tas-sigurtà u d-difiża; itenni l-appell għal kooperazzjoni aktar profonda ma' organizzazzjonijiet internazzjonali, bħal, iżda mhux limitati għal, in-NU, l-UA, u l-missjonijiet tagħha għaž-żamma tal-paċi fi sferi kongunti, u l-OSKE dwar is-sigurtà;
99. Jirrikonoxxi li r-reġjun tal-Artiku għandu importanza strateġika u ġeopolitika sinifikanti minhabba r-rotot marittimi emergenti tiegħu, il-minjiera kbira ta' riżorsi naturali u l-opportunitajiet għall-iżvilupp ekonomiku miftuħa mit-tishin globali, filwaqt li qed jiġi dejjem aktar ikkontestat; iqis li huma inkwetanti l-attivitajiet u l-interess dejjem akbar minn reġimi awtoritarji, inklużi r-Russja u ċ-Ċina, fl-Artiku; jissottolinja l-importanza li jiġu pprezervati s-sigurtà, l-istabbiltà u l-kooperazzjoni fl-Artiku; jishaq li r-reġjun irid jibqa' ħieles minn tensjonijiet militari u sfruttament tar-riżorsi naturali, filwaqt li jirrispetta d-drittijiet tal-popli indiġeni; itenni l-ħtieġa li l-politika tal-Unjoni dwar l-Artiku tiġi inkluża fil-PSDK u li jkun hemm kooperazzjoni effettiva man-NATO; jitlob li l-Artiku jiġi indirizzat b'mod regolari fil-laqgħat tal-Kumitat Politiku u ta' Sigurtà u

tal-Kunsill;

100. Jikkundanna bil-qawwa l-bosta testijiet tal-missili mwettqa mill-Korea ta' Fuq fl-2023; jissottolinja r-responsabbiltà partikolari taç-Ċina u tar-Russja fir-rigward tal-Korea ta' Fuq u jistedinhom jużaw l-influwenza tagħhom biex jipprevjenu kwalunkwe eskalazzjoni ulterjuri; jesprimi t-tħassib profond tiegħu dwar il-laqgħa reċenti bejn il-mexxejja tal-Korea ta' Fuq u tar-Russja; jesprimi tħassib serju dwar il-kunsinni probabbli ta' armi u missili tal-Korea ta' Fuq fir-Russja u jqajjem tħassib konsiderevoli li, permezz tal-kooperazzjoni militari msaħħa probabbli tagħha, ir-Russja qed tikser sanzjonijiet u riżoluzzjonijiet tan-NU dwar il-Korea ta' Fuq; jikkundanna bil-qawwa lill-Iran talli jipprovdi lir-Russja b'droni u b'missili biex tużahom fil-gwerra ta' aggressjoni tagħha kontra l-Ukrajna, u jissottolinja li huma meħtiegħa aktar sforzi internazzjonali, f'kooperazzjoni mill-qrib mas-shab tagħna, fir-rigward tal-Iran;

Ir-rwol tal-Parlament Ewropew

101. Jappella għat-tiħiħ tad-demokrazija parlamentari u għal skrutinju mtejjeb tal-pajjizi shab mhux tal-UE permezz ta' djalogi parlamentari dwar kwistjonijiet ta' sigurtà u difiża u billi tinbena reżiljenza parlamentari kontra theddid ibridu, inkluż dak kibernetiku u l-FIMI;
102. Jinnota li ż-żieda reċenti fl-infiq fuq il-politiki u l-programmi tad-difiża fil-livell tal-UE u fost l-Istati Membri hija ta' importanza partikolari għad-difiża u s-sigurtà Ewropej, tirrifletti l-ħtiġijiet tal-kuntest attwali tas-sigurtà u tindika l-evoluzzjoni tad-difiża bħala qasam ta' politika ġenwin tal-UE li jirrikjedi skrutinju parlamentari šiħ u obbligu ta' rendikont biex jiġi żgurat li dawn il-programmi u l-politiki jikkontribwixxu bl-aktar mod effettiv għall-ilhuq tal-oġġettivi strateġiċi tal-UE u għall-protezzjoni ta' interessi Ewropej ta' sigurtà u difiża; itenni, f'dan ir-rigward, it-talba tiegħu għal atti delegati għal programmi ta' hidma ta' programmi industrijali tad-difiża ffinanzjati mill-baġit tal-UE; itenni bis-šiħ l-appell tiegħu għall-istabbiliment ta' Kumitat tal-Parlament Ewropew dwar is-Sigurtà u d-Difiża stabbilit bis-šiħ b'responsabbiltajiet legiżlattivi u baġitarji shah dwar kwistjonijiet ta' difiża Ewropea, inklużi miżuri għat-tiħiħ tal-EDTIB, dment li dan il-kumitat jieħu rwol ewlieni fl-*acquis* emergenti tad-difiża fil-qafas tal-UE bi skrutinju, legiżlazzjoni u responsabbiltajiet baġitarji;
103. Jišhaq, b'referenza għall-kooperazzjoni b'suċċess bejn l-SEDE u l-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija fil-proċess tal-istabbiliment tar-regolament EDIRPA, li sakemm jiġi stabbilit kumitat komplut, is-sottokumitat għandu jiġi inkluż fil-proċeduri legiżlattivi kollha b'implikazzjonijiet rilevanti għad-difiża Ewropea;
104. Jistieden lis-SEAE jirrapporta regolarment u b'mod komprensiv dwar l-implimentazzjoni tal-Boxxla Strateġika lill-SEDE;

o

o o

105. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex tgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill Ewropew, lill-Kunsill, lill-Viċi President tal-Kummissjoni/Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, lill-President tal-Kummissjoni u

lill-Kummissarji kompetenti, lis-Segretarju Ġenerali tan-NU, is-Segretarju Ġenerali tan-NATO, il-President tal-Assemblea Parlamentari tan-NATO, l-aġenziji tal-UE għas-sigurtà u d-difiza, kif ukoll il-gvernijiet u l-parlamenti tal-Istati Membri.

NOTA SPJEGATTIVA

Kuntest

Ir-Rapport Annwali tal-2023 dwar l-Implimentazzjoni tal-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiza Komuni se jkun l-aħħar wieħed mil-leġiżlatura u jipprovdi lis-Sottokomitat għas-Sigurtà u d-Difiza (SEDE) bl-opportunità li jstabbilixxi l-legat u l-viżjoni tiegħu għall-ħidma tal-UE u tal-SEDE fil-qasam ta' sigurtà u difiza għal-leġiżlatura li jmiss.

Nistgħu nosservaw sitwazzjoni ta' sigurtà globali li qed tiddeterjora malajr. Il-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna tinsab fit-tieni sena tagħha u nqala' kunflitt ieħor fil-Lvant Nofsani. L-ambjent strateġiku tal-kontinent Ewropew kollu kemm hu huwa volatili ħafna, b'kunflitti miftuħa jew latenti fil-biċċa l-kbira tar-reġjuni ġirien, mill-Kawkasu sas-Saħel, mil-Lvant Nofsani sa ċerti żoni tal-Afrika ta' Fuq. Madankollu, f'dan l-isfond, l-UE wiegħbet b'unità mingħajr preċedent b'appoġġ għall-Ukrajna u ħadet deċiżjonijiet politiċi ewlenin biex issaħħaħ id-difiza Ewropea inkluż permezz tal-ewwel dikjarazzjoni politika tal-UE li qatt saret dwar id-difiza, il-Boxxla Strateġika, u l-ewwel inizjattivi leġiżlattivi li jappoġġjaw l-akkwist ta' kapacitajiet ta' difiza (inkluż il-munizzjon għall-Istati Membri u l-Ukrajna).

Bħala tali, ir-Rapport Annwali ta' din is-sena qed jiffoka fuq l-iżviluppi ewlenin fid-difiza Ewropea u jishaq fuq il-fatt li l-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati Membri jimplimentaw l-impjenji tagħhom dwar it-tishih tad-difiza u l-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiza Komuni.

POŻIZZJONI TAL-MINORANZA

skont l-Artikolu 55(4) tar-Regoli ta' Proċedura

minn Özlem Alev Demirel, Clare Daly, Mick Wallace (The Left)

Ir-rapport juża l-invażjoni illegali tar-Russja fl-Ukrajna bħala pretest għal infiq militari enormi fl-armamenti li jwassal għal żieda li tispara malajr. Dan jiffoka biss fuq rebħa militari tal-Ukrajna minflok fuq waqfien immedjat mill-ġlied u negozjar biex jintemm it-tixrid tad-demem.

Aħna nirrifjutaw dan ir-rapport peress li

- jappella għall-operazzjonalizzazzjoni tal-Artikolu 42.7 tat-TUE, li jagħmel lill-UE alleanza militari
- huwa favur l-implimentazzjoni sħiħa tal-Boxxla Strateġika permezz ta' spinta lill-kooperazzjoni militari fil-livell tal-forzi industrijali u armati biex isir attur ġeopolitiku kredibbli
- jappella għal Kummissarju tal-Unjoni tad-Difiża, jappoġġja l-Kapaċità ta' Skjerament Rapidu b' mill-anqas 5 000 truppa permanenti għall-iskjerament barra mill-UE f'ambjenti mhux permissivi, jiġifieri mingħajr il-kunsens tal-pajjiż rispettiv
- jitbiegħed mill-unanimità fit-teħid ta' deċiżjonijiet tal-PSDK li żżid aktar is-setgħa tal-Istati Membri l-kbar
- jippreżenta fehim assurdu tal-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri fis-CSFP billi tiġi żgurata l-partecipazzjoni tan-nisa f'missjonijiet militari;
- fih biss kliem vojti dwar il-kontroll tad-diżarm u tal-esportazzjoni tal-armi
- jappoġġja l-Faċilità Ewropea għall-Paċi, qafas tal-gwerra mhux trasparenti biex ikopri l-munizzjon, it-tagħmir militari, l-eżerċizzji reali

Aħna nitolbu sistema ta' sigurtà kollettiva, flimkien ma' sforzi politiċi u diplomatiċi biex tintemm il-gwerra fl-Ukrajna, biex tinkiseb il-paċi permezz ta' riżoluzzjoni ta' kunflitti, bini ta' fiduċja, kontroll tal-armi u diżarm. Ifakkar li l-Požizzjoni Komuni 2008/944/PESK tipprojbixxi l-esportazzjoni tal-armi lejn reġjuni fi kriżi. Aħna ninsistu fuq applikazzjoni stretta tal-Artikolu 41.2 tat-TUE.

ANNEX: ENTITAJIET JEW PERSUNI LI R-RAPPORTEUR IRĊIEVA KONTRIBUT MINGĦANDHOM

F'konformità mal-Artikolu 8 tal-Anness I tar-Regoli ta' Proċedura, ir-rapporteur jiddikjara li rċieva kontribut mingħand l-entitajiet jew il-persuni li ġejjin fit-tnejn tar-rapport, sal-adozzjoni tiegħu fil-kumitat:

Entità u/jew persuna
Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna, Direttur Ġenerali, Direttur Maniġerjali, Kap tad-Divizjoni

Il-lista ta' hawn fuq hija mfassla taht ir-responsabbiltà esklużiva tar-rapporteur.

INFORMAZZJONI DWAR L-ADOZZJONI FIL-KUMITAT RESPONSABBLI

Data tal-adozzjoni	28.11.2023
Rizultat tal-votazzjoni finali	+: 42 -: 8 0: 6
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Michael Gahler, Kinga Gál, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Pedro Marques, David McAllister, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Alessandra Moretti, Matjaž Nemec, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Thijs Reuten, Bert-Jan Ruissen, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Tomáš Zdechovský, Bernhard Zimniok
Sostituti preżenti għall-votazzjoni finali	Vladimír Bilčík, Jakop G. Dalunde, Loucas Fourlas, Anja Haga, Andrey Kovatchev, Georgios Kyrtos, Mick Wallace, Elena Yoncheva, Milan Zver
Sostituti skont l-Artikolu 209(7) preżenti għall-votazzjoni finali	Clare Daly, Mónica Silvana González, María Soraya Rodríguez Ramos, Miguel Urbán Crespo

VOTAZZJONI FINALI B'SEJHA TAL-ISMIJIET FIL-KUMITAT RESPONSABBLI

42	+
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Loucas Fourlas, Michael Gahler, Anja Haga, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David Lega, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Isabel Wiseler-Lima, Tomáš Zdechovský, Milan Zver
Renew	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Georgios Kyrtos, María Soraya Rodríguez Ramos, Salima Yenbou
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Mónica Silvana González, Pedro Marques, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Elena Yoncheva
Verts/ALE	Jakop G. Dalunde, Mounir Satouri, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel

8	-
ECR	Charlie Weimers
ID	Jean-Lin Lacapelle, Bernhard Zimniok
NI	Kinga Gál, Kostas Papadakis
The Left	Clare Daly, Miguel Urbán Crespo, Mick Wallace

6	0
ECR	Anna Fotyga, Bert-Jan Ruissen, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Witold Jan Waszczykowski
Verts/ALE	Thomas Waitz

Tifsira tas-simboli użati:

+ : favur

- : kontra

0 : astensjoni